

ҚАРАҚАЛПАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ НЫЗАМЫ

28.12.2005-ж.№62/III

ЖУЎАПКЕРШИЛИГИ ШЕКЛЕНГЕН ХӘМ ҚОСЫМША ЖУЎАПКЕРШИЛИКЛИ ЖӘМИЙЕТЛЕР ХАҚҚЫНДА

29.08.2007-ж. 141/III-санлы ҚР Нызамы

26.12.2007-ж. 180/III-санлы ҚР Нызамы

25.04.2009-ж. 240/III-санлы ҚР Нызамы

I-бап. Улыұма режелер

1-статья. Усы Нызамның мақсети

Усы Нызамның мақсети жуўапкершилиги шекленген хәм қосымша жуўапкершиликли жәмийетлердиң дүзилиўи, жумысы, қайта шөлкемлестирилиўи хәм сапластырылыўи саласындағы қатнасықларды тәртиплестириўден ибарат.

2-статья. Жуўапкершилиги шекленген хәм қосымша жуўапкершиликли жәмийетлер хаққындағы нызам хұжжетлери

Жуўапкершилиги шекленген хәм қосымша жуўапкершиликли жәмийетлер хаққындағы нызам хұжжетлери усы Нызам хәм басқа нызам хұжжетлеринен ибарат болып табылады.

3-статья. Жуўапкершилиги шекленген жәмийет

Бир ямаса бир неше шахс тәрeпинен шөлкемлестирилген, уставлық қоры (уставлық капиталы) шөлкемлестириў хұжжетлери менен белгиленген муғдарларда үлеслерге бөлинген хожалық жәмийети жуўапкершилиги шекленген жәмийет деп есапланады. Жуўапкершилиги шекленген жәмийеттиң қатнасығшылары оның миннетлемелери бойынша жуўапкер болмайды хәм жәмийеттиң жумысы менен байланыслы зәлеллер ушын өзлери қосқан үлеслер баҳасы шеклеринде жуўапкер болады.

Жуўапкершилиги шекленген жәмийеттиң өз үлесин толық қоспаған қатнасығшылары жәмийеттиң миннетлемелери бойынша хәр бир қатнасығшының үлесиниң төленбеген бөлегиниң баҳасы шеклеринде солидар жуўапкер болады.

4-статья. Қосымша жуўапкершиликли жәмийет

Бир ямаса бирнеше шахс тәрeпинен шөлкемлестирилген, уставлық қоры (уставлық капиталы) шөлкемлестириў хұжжетлери менен белгиленген муғдарлардағы үлеслерге бөлинген хожалық жәмийети қосымша

жууапкершиликли жәмийет деп есапланады. Бундай жәмийеттиң қатнасыушылары жәмийеттиң миннетлемелери бойынша өзине тийисли мүлкери менен хәмме ушын бир қыйлы болған хәм қосқан үлеслери баҳасына салыстырғанда жәмийеттиң шөлкемлестириу хужжетлеринде белгиленетуғын есели муғдарда солидар тәризде субсидиар жууапкер болады.

Қосымша жууапкершиликли жәмийет қатнасыушылары жууапкершилигиниң ең жоқары муғдары қосымша жууапкершиликли жәмийеттиң уставында нәзерде тutyлады.

Қатнасыушылардан бири банкрот болып қалғанда, оның қосымша жууапкершиликли жәмийеттиң миннетлемелери бойынша жууапкершилиги, егер жәмийеттиң шөлкемлестириу хужжетлеринде жууапкершиликти бөлистириудиң басқаша тәртиби нәзерде тutyлған болмаса, басқа қатнасыушылар арасында олардың қосқан үлеслерине сәйкес рәуиште бөлистириледи.

5-статья. Жууапкершилиги шекленген хәм қосымша жууапкершиликли жәмийетлердиң хуқықый жағдайы

Жууапкершилиги шекленген ямаса қосымша жууапкершиликли жәмийет (буннан былай текстте-жәмийет) нызам хужжетлеринде белгиленген тәртипте мәмлекетлик дизимнен өткерилген пайыттан баслап юридикалық шахс статусына ийе болады.

Жәмийет нызам хужжетлеринде белгиленген тәртипте басқа юридикалық шахслардың шөлкемлестириушиси болыуға ямаса олардың уставлық қорында (уставлық капиталында) басқаша тәризде қатнасыуға, үәкилханалар хәм филиаллар дүзиуға хақылы.

Егер жәмийеттиң шөлкемлестириу хужжетлеринде басқаша қәде белгиленген болмаса, ол белгиленбеген мүддетке дүзиледи.

Жәмийет толық фирмалық атамасы мәмлекетлик тилде жазылған хәм жәмийеттиң жайласқан мәнзили көрсетилген дөңгелек мөрге ийе болыуы керек. Жәмийеттиң мөринде оның фирмалық атамасы жәмийеттиң қәлеуине қарай басқа тиллерде де жазылыуы мүмкин.

Жәмийет өзиниң фирмалық атамасы жазылған штампларына, бланкларына хәм өз эмблемасына, сондай-ақ, белгиленген тәртипте дизимге алынған товар белгисине хәм басқа да өз белгилерине ийе болыуға хақылы.

Жәмийет өзиниң өз алдына балансында есапқа алынатуғын бөлекленген мүлке ийе болады, өз атынан хуқықлар алыуы, миннетлемелерге ийе болыуы, судта дауагер хәм жууапкер болыуы мүмкин.

Жәмийет нызам хужжетлеринде қадаған етилмеген хәр қандай жумыс түрлерин әмелге асырыуы мүмкин.

Дизими нызам хужжетлери менен белгиленетуғын айырым жумыс түрлери менен жәмийет тек лицензия тийкарында шуғылланыуы мүмкин.

Жәмийет өз миннетлемелери бойынша өзине тийисли барлық мүлки менен жууапкер болады.

Жәмийет өз қатнасыушыларының миннетлемелери бойынша жууап бермейди.

Жәмийеттиң банкротлығы қатнасыушы сыпатындағы шахстың айыбы менен жүзеге келген болса, жәмийеттиң мүлки жетерли болмаған жағдайда бундай шахсқа оның миннетлемелери бойынша субсидиар жууапкершилик жүклениуи мүмкин.

Мәмлекет хәм оның уйымлары жәмийеттиң миннетлемелери бойынша жууапкер болмайды, сондай-ақ, жәмийетте мәмлекеттиң хәм оның уйымларының миннетлемелери бойынша жууапкер болмайды.

6-статья. Жәмийеттиң фирмалық атамасы хәм оның жайласқан мәнзили

Жәмийет мәмлекетлик тилдеги хәм бир ўақытта жәмийеттиң қәлеуи бойынша басқа тиллердеги толық фирмалық атамасына ийе болыуы шәрт хәм қысқартылған фирмалық атамасына ийе болыуға хәқылы.

Жууапкершилиги шекленген жәмийеттиң толық фирмалық атамасы жәмийеттиң толық атамасын хәм «жууапкершилиги шекленген жәмийет» сөзлерин өз ишине алыуы керек. Жууапкершилиги шекленген жәмийеттиң қысқартылған фирмалық атамасы оның толық ямаса қысқартылған атамасын хәм «жууапкершилиги шекленген жәмийет» деген сөзлерди ямаса JShJ аббревиатурасын өз ишине алыуы керек.

Қосымша жууапкершиликли жәмийеттиң толық фирмалық атамасы жәмийеттиң толық атамасын хәм «қосымша жууапкершиликли жәмийет» деген сөзлерди өз ишине алыуы керек. Қосымша жууапкершиликли жәмийеттиң қысқартылған фирмалық атамасы жәмийеттиң толық ямаса қысқартылған атамасын хәм «қосымша жууапкершиликли жәмийет» деген сөзлерди ямаса QJJ аббревиатурасын өз ишине алыуы керек.

Жәмийеттиң фирмалық атамасы оның шөлкемлестириу-хуқықый формасын билдириуши, соның ишинде шет тиллерден өзлестирилген басқа атамалар хәм аббревиатураларды, егер нызамларда басқаша қәде нәзерде тутылған болмаса, өз ишине алыуы мүмкин.

Сырт елликлер қатнасыуында шөлкемлестирилип атырған жәмийеттиң фирмалық атамасына оның шөлкемлестириушилери қайсы мәмлекеттен екенлигин көрсетиуши белги киргизилиуи мүмкин.

Жәмийеттиң жайласқан мәнзили оның мәмлекетлик дизимнен өткерилген орнына қарай белгиленеди. Жәмийеттиң шөлкемлестириу хужетлеринде оның басқарыу уйымлары турақлы жайласқан жер ямаса оның тийқарғы жумысы жүргизилетуғын орын жәмийеттиң жайласқан мәнзили деп белгилениуи мүмкин.

Жәмийет оның менен байланыс әмелге асырылатуғын почта мәнзиліне ийе болыуы тийіс хәм юридикалық шахсларды мәмлекетлик дизимнен өткеріуіши уйымды өзинің почта мәнзили өзгергени хаққында хабардар етиуі шәрт.

7-статья. Жәмийеттің қатнасыушылары

Юридикалық хәм физикалық шахслар жәмийеттің қатнасыушылары болады.

Нызамда айырым тайпадағы физикалық шахслардың жәмийетте қатнасыуы қадаған етилиуі ямаса шеклениуі мүмкин.

Мәмлекетлик хәкимият хәм басқаруу уйымлары, егер нызам хұжжетлеринде басқаша қәде белгиленген болмаса, жәмийеттің қатнасыушылары болыуға хақылы емес.

Жәмийет бир шахс тәрәпинен шөлкемлестиріуі мүмкин болып, ол жәмийеттің бирден-бир қатнасыушысына айланады. Жәмийет соңынан бир қатнасыушысы болған жәмийетке айланыуы мүмкин.

Жәмийет бирден-бир қатнасыушы сыпатында бир шахстан ибарат басқа хожалық жәмийетине ийе болыуы мүмкин емес.

Жәмийет қатнасыушыларының саны 50 адамнан аспауы керек.

Егер жәмийет қатнасыушыларының саны усы статьяның алтыншы бөлимінде белгиленген нормадан асып кетсе, жәмийет бир жыл ишинде ашық акционерлик жәмийет ямаса өндириллик кооператив етип қайта дүзилиуі керек. Егер көрсетилген мүддет дауамында жәмийет қайта дүзилмесе хәм жәмийет қатнасыушыларының саны белгиленген нормаға шекем кемеймесе, ол юридикалық шахсларды мәмлекетлик дизимнен өткеріуіши уйымның талабына мууапық суд тәртибинде сапластырылыуы тийіс.

8-статья. Жәмийет қатнасыушыларының хұқықлары

Жәмийет қатнасыушылары:

усы Нызамда хәм жәмийеттің шөлкемлестиріу хұжжетлеринде белгиленген тәртипте жәмийеттің жұмысларын басқарууда қатнасыу;

нызам хұжжетлеринде хәм жәмийеттің шөлкемлестиріу хұжжетлеринде белгиленген тәртипте жәмийеттің жұмысы хаққында мағлыұмат алыу хәм оның бухгалтериялық китаплары және басқа хұжжетлери менен танысыу;

пайданы бөлистіриуде қатнасыу;

жәмийеттің уставлық қорындағы (уставлық капиталындағы) өз үлесин ямаса оның бир бөлегин усы Нызамда хәм жәмийеттің уставында нәзерде туылған тәртипте усы жәмийеттің бир ямаса бир неше қатнасыушысына сатыу ямаса басқаша тәризде олардың пайдасына бас тартыу;

жәмийеттің басқа қатнасыушыларының келисимине қарамастан усы Нызамда хәм жәмийеттің шөлкемлестиріу хұжжетлеринде нәзерде туылған тәртипте қәлеген уақытта жәмийеттен шығыу;

жәмийет сапластырылған жағдайда, кредиторлар менен есапласылғаннан кейин, қалған мүлктің бір бөлегін ямаса оның қунын алыу хұқықтарына ийе.

Жәми үлеслери жәмийеттің уставлық қорының (уставлық капиталының) кемінде он процентін құрайтуғын жәмийет қатнасыушылары өз миннетлемелерін қопал түрде бузып атырған ямаса өз хәрекетлери (хәрекетсизлиги) менен жәмийеттің жұмыс ислеуіне имканият бермей атырған ямаса оны айтарлықтай қыйыналастырып атырған қатнасыушының жәмийеттен суд тәртибинде шығарылуғын талап етиуге ҳақылы.

Жәмийет қатнасыушылары нызам хұжетлерінде хәм жәмийеттің шөлкемлестириу хұжетлерінде нәзерде тутылған басқа хұқықларға да ийе болыуы мүмкин.

9-статья. Жәмийет қатнасыушыларының миннетлемелери

Жәмийет қатнасыушылары:

Усы Нызамда хәм жәмийеттің шөлкемлестириу хұжетлерінде нәзерде тутылған тәртипте, муғдарда, усылларда хәм мүддетлерде үлес қосыуы;

жәмийеттің жұмысы ҳаққындағы сыр тутылған мағлыұматты жәрия етпеуи шәрт.

Жәмийет қатнасыушыларының нызам хұжетлерінде хәм жәмийеттің шөлкемлестириу хұжетлерінде нәзерде тутылған басқа да миннетлемелери болыуы мүмкин.

II-бап. Жәмийетти шөлкемлестириу

10-статья. Жәмийетти шөлкемлестириу тәртиби

Жәмийеттің шөлкемлестириушилери шөлкемлестириу шәртнамасын дүзеди хәм жәмийеттің уставын тастыйықлайды, усы Нызамның 11-статьясының екінши бөлимінде нәзерде тутылған жағдайлар буған кирмейди. Жәмийет шөлкемлестириушилери жәмийеттің атқарыушы уйымларын сайлайды (тайынлайды), сондай-ақ, жәмийеттің уставлық қорына (уставлық капиталына) ақшасыз үлеслер қосылған жағдайда, олардың ақшалай баҳасын тастыйықлайды. Жәмийеттің уставын тастыйықлау ҳаққындағы шешим, сондай-ақ, жәмийеттің шөлкемлестириушилери киргизетуғын үлеслердің ақшалай баҳасын тастыйықлау ҳаққындағы шешим шөлкемлестириушилер тәрeпинен бир ауыздан қабыл етиледи. Басқа шешимлер жәмийеттің шөлкемлестириушилери тәрeпинен усы Нызамда хәм жәмийеттің шөлкемлестириу хұжетлерінде нәзерде тутылған тәртипте қабыл етиледи.

Жәмийеттің шөлкемлестириушилери жәмийетти шөлкемлестириу менен байланыслы хәм оны мәмлекетлик дизимнен өткеруіге дейин жүзеге келген миннетлемелер бойынша солидар жууапкер болады. Жәмийет шөлкемлестириушилериниң оны шөлкемлестириуіге байланыслы миннетлемелери

бойынша олардың хәрекетлери, соң жәмийет қатнасыўшыларының улыўма жыйналысы тәрeпинен мақуланған жағдайда ғана жуўапкер болады.

11-статья. Жәмийеттиң шөлкемлестириў хўжжетлери

Жәмийеттиң шөлкемлестириў шәртнамасы хэм уставы жәмийеттиң шөлкемлестириў хўжжетлери деп есапланады.

Егер жәмийет бир шахс тәрeпинен шөлкемлестирилсе, усы шахс тастыйықлаған устав жәмийеттиң шөлкемлестириў хўжжети болып есапланады. Жәмийеттиң қатнасыўшыларының саны еки хэм оннан артық адамға көбейсе, олардың арасында шөлкемлестириў шәртнамасы дўзилиўи керек.

Жәмийет қатнасыўшысының, аудитордың ямаса қәлеген мәпдар шахстың талабына муўапық, жәмийет оларға жәмийеттиң шөлкемлестириў хўжжетлери менен, соның ишинде оған киргизилген өзгерислер менен танысыў имканиятын бериўи шәрт. Жәмийет қатнасыўшысының талабына муўапық, жәмийет оған жәмийеттиң шөлкемлестириў шәртнамасы хэм уставы нусқаларын бериўи шәрт. Нусқаларды бергенлиги ушын жәмийет тәрeпинен алынатуғын хәқы оларды таярлаўға кеткен қәрежетлерден артық болмаўи тийис.

Жәмийеттиң шөлкемлестириў хўжжетлерине өзгерислер жәмийет қатнасыўшыларының улыўма жыйналысының шешимине муўапық киргизиледи. Жәмийеттиң шөлкемлестириў хўжжетлерине киргизилген өзгерислер нызам хўжжетлеринде нәзерде тутылған тәртипте мәмлекетлик дизимнен өткерилиўи керек.

Жәмийеттиң шөлкемлестириў хўжжетлерине киргизилген өзгерислер мәмлекетлик дизимнен өткерилген пайыттан баслап үшінши шахслар ушын күшке киреди. Ўәкилханалар хэм филиаллар шөлкемлестирилиўи, сондай-ақ жәмийеттиң почта мәнзили өзгериўи менен байланыслы өзгерислер киргизилген жағдайларда, бундай өзгерислер юридикалық шахсларды мәмлекетлик дизимнен өткериўши уйым хабардар етилген пайыттан баслап үшінши шахслар ушын күшке киреди.

Шөлкемлестириў шәртнамасы қәделери менен жәмийет уставы қәделери сәйкес келмеген жағдайларда жәмийет уставының қәделери үшінши шахслар хэм жәмийет қатнасыўшылары ушын артықмашлықлы күшке ийе болады.

12-статья. Жәмийеттиң шөлкемлестириў шәртнамасы

Шөлкемлестириў шәртнамасында жәмийеттиң шөлкемлестириўшилери жәмийетти дўзиў миннетлемесин алады хэм оны дўзиў бойынша биргеликтеги жумыс тәртибин белгилейди. Шөлкемлестириў шәртнамасында төмендегилер белгиленеди:

жәмийет шөлкемлестириўшилериниң (қатнасыўшыларының) қурамы;

жәмийеттің уставлық қорының (уставлық капиталының) муғдары хәм жәмийеттің хәр бир шөлкемлестириўшисиниң (қатнасыўшысының) үлесиниң муғдары;

жәмийет шөлкемлестирилип атырғанда оның уставлық қорына (уставлық капиталына) үлес қосыў тәртиби, муғдары, усыллары хәм мүддетлери;

үлеслерди қосыў бойынша миннетлемелерди бузғанлығы ушын жәмийет шөлкемлестириўшилериң (қатнасыўшыларының) жуўапкершилиги;

жәмийеттің шөлкемлестириўшилери (қатнасыўшылары) арасында пайда хәм зыянларды бөлистириў шәртлери хәм тәртиби;

жәмийеттің уйымларының қурамы хәм жәмийет қатнасыўшыларының жәмийеттен шығыў тәртиби.

13-статья. Жәмийеттің уставы

Жәмийеттің уставында төмендегилер көрсетилиўи керек:

жәмийеттің толық хәм қысқартылған фирмалық атамасы;

жәмийет жұмысының предмети;

жәмийеттің почта мәнзили хәққындағы мағлыўматлар;

жәмийет уйымларының қурамы хәм ўәкилликлери хәққындағы, соның ишинде жәмийет қатнасыўшыларының улыўма жыйналысының толық ўәкилликгине кириўши мәселелер хәққындағы, жәмийет уйымлары тәрәпинен шешимлер қабыл етиў тәртиби хәққындағы, соның ишинде шешимлер бир аўыздан ямаса квалификациялық көпшилик даўыс пенен қабыл етилетуғын мәселелер хәққындағы мағлыўматлар;

жәмийеттің уставлық қорының (уставлық капиталының) муғдары хәққындағы мағлыўматлар;

жәмийеттің хәр бир қатнасыўшысы үлесиниң муғдары хәм номинал баҳасы хәққындағы мағлыўматлар;

жәмийет қатнасыўшыларының хуқықлары хәм миннетлери;

жәмийет қатнасыўшысының жәмийеттен шығыў тәртиби хәм оның ақыбетлери хәққындағы мағлыўматлар;

жәмийеттің уставлық қорындағы (уставлық капиталындағы) үлесиниң (үлестинң бир бөлегиниң) басқа шахсқа өтиўи тәртиби хәққындағы мағлыўматлар;

жәмийеттің хужетлерин сақлаў тәртиби хәм жәмийет тәрәпинен жәмийет қатнасыўшыларына және басқа шахсларға мәлимлеме бериў тәртиби хәққындағы мағлыўматлар;

жәмийеттің ўәкилханалары хәм филиаллары хәққындағы мағлыўматлар;

нызам хужетлерине қайшы болмаған басқа мағлыўматлар.

III-бап. Жәмийеттиң уставлық қоры (уставлық капиталы)

14-статья. Жәмийеттиң уставлық қорының (уставлық капиталының) құрамы

Жәмийеттиң уставлық қоры (уставлық капиталы) оның қатнасыўшылары үлеслериниң номинал баҳасынан құралады.

Жәмийеттиң уставлық қорының (уставлық капиталының) муғдары жәмийетти мәмлекетлик дизимнен өткерийў ушын хўжжетлерди усыныў сәнесиндеги жағдай бойынша нызам хўжжетлеринде белгиленген ең аз айлық ис ҳақының қырқ есесинен кем болмаўы шәрт.

Жәмийет қатнасыўшысының жәмийеттиң уставлық қорындағы (уставлық капиталындағы) үлесиниң муғдары процентлерде ямаса бөлшек көринисинде белгиленеди. Жәмийет қатнасыўшысы үлесиниң муғдары оның үлесиниң номинал баҳасы менен жәмийеттиң уставлық қорының (уставлық капиталының) қатнасына тең болыўы керек.

Жәмийет қатнасыўшысы үлесиниң ҳақыйқый баҳасы жәмийеттиң сап активлери қунының оның үлеси муғдарына сәйкес болған бир бөлегине тең болады.

Жәмийеттиң уставы менен жәмийет қатнасыўшысы үлесиниң ең жоқары муғдары, сондай-ақ, жәмийет қатнасыўшылары үлеслериниң қатнасын өзгертиў имканияты шеклеп қойылыўы мүмкин. Бундай шеклеўлер жәмийеттиң айырым қатнасыўшыларына белгиленийўи мүмкин емес. Көрсетип өтилген қәделер жәмийет шөлкемлестирилип атырғанда оның уставында нәзерде тутылыўы, сондай-ақ жәмийет қатнасыўшылары улыўма жыйналысының жәмийеттиң барлық қатнасыўшылары тәрәпинен бир аўыздан қабыл етилетуғын шешимине муўапық, жәмийеттиң уставына киргизилиўи, өзгертилиўи ҳәм оннан алып тасланыўы мүмкин.

Жәмийет мәмлекетлик дизимнен өткерилетуғын пайытқа шекем оның ҳәр бир қатнасыўшысы шөлкемлестириў хўжжетлеринде көрсетилген жәмийеттиң уставлық қорындағы (уставлық капиталындағы) өз үлесиниң кеминде отыз процентин киргизийўи шәрт.

Жәмийеттиң ҳәр бир қатнасыўшысы шөлкемлестириў хўжжетлеринде белгиленген ҳәм жәмийет мәмлекетлик дизимнен өткерилген пайыттан баслап бир жылдан аспайтуғын мүддет даўамында жәмийеттиң уставлық қорына (уставлық капиталына) өз үлесин толық киргизийўи керек.

Жәмийеттиң қатнасыўшысы тәрәпинен үлестин толық киргизилгенлигин жәмийет қатнасыўшысына берилетуғын гүўалық пенен тастыйықланады.

15-статья. Жәмийеттің уставлық қорына (уставлық капиталына) қосылатуғын үлеслер

Ақша, бағалы қағазлар, басқа затлар ямаса мүлклик хуқықлар яки ақша бағасына ийе болған басқа шахсқа өткерилетуғын өзге хуқықлар жәмийеттің уставлық қорына (уставлық капиталына) қосылатуғын үлеслер болыуы мүмкин.

Жәмийеттің қатнасыушылары хәм жәмийетке қабыл етилетуғын үшінши шахслар тәрeпинен жәмийеттің уставлық қорына (уставлық капиталына) қосылатуғын ақшасыз үлеслердің ақшалай бағасы жәмийет қатнасыушылары улыуа жыйналысының жәмийеттің барлық қатнасыушылары тәрeпинен бир ауыздан қабыл етилетуғын қарары менен тастыйықланады.

Уставлық қорына (уставлық капиталына) үлес сыпатында жәмийетке пайдаланыу үшін берилген мүлктің мүддети өткенге шекем усы мүлктен пайдаланыу хуқықы сапластырылған жағдайда, жәмийеттің мүлкти берген қатнасыушысы жәмийеттің талабына мууапық, оған усындай мүлктен усыған уқсас шәрәятларда қалған мүддет дауамында пайдаланғанлығы үшін төленетуғын хәқыға тең пул төлемин төлеуи шәрт. Пул төлеми жәмийет тәрeпинен оны бериу талапнамасы усынылғанынан баслап, егер жәмийет қатнасыушылары улыуа жыйналысының шешими менен компенсация төлеудің басқаша тәртиби белгиленген болмаса, бир ай ишинде бир жола төлениуи керек. Бундай шешим жәмийеттің уставлық қорына (уставлық капиталына) үлес сыпатында мүлктен пайдаланыу хуқықын берген хәм бул хуқық мүддетинен бұрын тоқтатылған жәмийет қатнасыушысының дауысын есапқа алмаған халда жәмийет қатнасыушыларының улыуа жыйналысы тәрeпинен қабыл етиледі.

Шөлкемлестириу хұжжетлеринде жәмийет қатнасыушысы тәрeпинен уставлық қорға (уставлық капиталға) үлес сыпатында жәмийетке пайдаланыу үшін берилген мүлктен пайдаланыу хуқықының мүддетинен бұрын тоқтатылғанлығы үшін жәмийет қатнасыушысы тәрeпинен компенсация төлеудің басқаша тәртиби нәзерде тутылған болыуы мүмкин.

Жәмийеттен шығарылған ямаса оннан шығып кеткен қатнасыушы тәрeпинен жәмийеттің уставлық қорына (уставлық капиталына) үлес түринде пайдаланыу үшін берилген мүлк, егер шөлкемлестириу хұжжетинде басқаша қәде нәзерде тутылған болмаса, ол қанша мүддетке берилген болса, сонша мүддет дауамында жәмийеттің пайдаланыуында қала береді.

16-статья. Жәмийеттің уставлық қорының (уставлық капиталының) көбейтилиуи

Жәмийеттің уставлық қорын (уставлық капиталын) көбейтиуге ол толық төленгеннен кейин ғана жол қойылады.

Жәмийеттің уставлық қорын (уставлық капиталын) көбейтиу жәмийет қатнасыушыларының улыуа жыйналысының жәмийет қатнасыушылары улыуа дауыслары санының кеминде үштен еки бөлегинен ибарат көпшилик дауысы

менен (егер жәмийеттің уставында бундай шешимді қабыл етиў ушын даўыслардың буннан көбирек саны зәрүрлиги нәзерде тутылған болмаса) қабыл етилген шешимге муўапық әмелге асырылады.

Жәмийеттің уставлық қорының (уставлық капиталының) көбейтилиўи жәмийеттің мүлки есабынан хәм (ямаса) жәмийеттің қатнасыўшыларының қосымша үлеслери есабынан хәм (ямаса), егер бул жәмийеттің уставы менен қадаған етилген болмаса, жәмийетке қабыл етилетуғын үшінши шахслардың үлеслери есабынан әмелге асырылыўы мүмкин.

17-статья. Жәмийеттің уставлық қорын (уставлық капиталын) оның мүлки есабынан көбейтиў

Жәмийеттің уставлық қорын (уставлық капиталын) жәмийеттің мүлки есабынан көбейтиў ҳаққындағы шешим бундай шешим қабыл етилген жылдан алдыңғы жыл ушын жәмийеттің бухгалтериялық есабаты мағлыўматлары тийкарында ғана қабыл етилиўи мүмкин.

Жәмийеттің уставлық қоры (уставлық капиталы) жәмийеттің мүлки есабынан көбейтилетуғын сумма жәмийеттің сап активлериниң қуны менен уставлық қоры (уставлық капиталы) хәм аўысық қоры суммасы арасындағы парықтан артық болмаўы керек.

Жәмийеттің уставлық қоры (уставлық капиталы) усы статьяға муўапық көбейтилгенде, жәмийеттің барлық қатнасыўшылары үлеслериниң муғдарлары өзгермеген ҳалда, олардың үлеслериниң номинал баҳасы сәйкес рәўиште көбейеди.

18-статья. Жәмийеттің уставлық қорын (уставлық капиталын) оның қатнасыўшыларының қосымша үлеслери хәм жәмийетке қабыл етилетуғын үшінши шахслардың үлеслери есабынан көбейтиў

Жәмийет қатнасыўшылары улыўма жыйналысының жәмийеттің барлық қатнасыўшылары тәрeпинен қосымша үлеслер қосыў есабынан жәмийеттің уставлық қорын (уставлық капиталын) көбейтиў ҳаққындағы шешиминде қосымша үлеслердиң белгили улыўма баҳасы, жәмийеттің хәр бир қатнасыўшысының қосымша үлеси баҳасының муғдары, қатнасыўшылар тәрeпинен қосымша үлеслерди толық қосыў мүддети белгилениўи керек.

Жәмийет қатнасыўшыларының улыўма жыйналысы жәмийет қатнасыўшысының қосымша үлес қосыў ҳаққындағы арзасы (жәмийет қатнасыўшыларының арзалары) хәм (ямаса), егер бул жәмийеттің шөлкемлестириў ҳужжетлеринде қадаған етилген болмаса, үшінши шахстың (үшінши шахслардың) оны (оларды) жәмийетке қабыл етиў хәм үлес қосыў ҳаққындағы арзасы (арзалары) тийкарында жәмийеттің уставлық қорын (уставлық капиталын) көбейтиў ҳаққында бир аўыздан шешим қабыл етиўи мүмкин.

Жәмийет қатнасыушысының арзасында хәм үшінши шахстың арзасында үлес қосыу тәртиби, муғдары, усыллары хәм мүддети, сондай-ақ, жәмийет қатнасыушысы ямаса үшінши шахс жәмийеттиң уставлық қорында (уставлық капиталында) ийе болыуды қалеген үлес муғдары көрсетилген болыуы керек. Арзада үлес қосыу хәм жәмийетке ағза болып кириудиң басқа шәртлери де көрсетилиуи мүмкин.

Жәмийеттиң уставлық қорын (уставлық капиталын) көбейтиу хәққындағы шешим менен бир уақытта оның шөлкемлестириу хұжжетлерине жәмийеттиң барлық ямаса айырым қатнасыушыларының (айырым қатнасыушысының) қосымша үлеслерин қосыу есабынан хәм (ямаса) жәмийетке үшінши шахстың (үшінши шахслардың) қабыл етилиуи, жәмийет қатнасыушылары үлеслериниң номинал баҳасы тийислисинше көбейтилиуи хәм (ямаса) үшінши шахс (үшінши шахслар) үлесиниң номинал баҳасы хәм муғдары анықланыуына байланыслы өзгерислер, сондай-ақ, зәрүр жағдайларда жәмийет қатнасыушылары үлесиниң муғдарлары өзгериуи менен байланыслы өзгерислер киргизиу хәққында шешим қабыл етилиуи керек. Бунда жәмийет қатнасыушысы үлесиниң номинал баҳасы оның қосымша үлеси баҳасынан көбирек суммаға көбейтилиуи мүмкин емес, жәмийетке қабыл етилетуғын хәр бир үшінши шахс тәрәпинен алынатуғын үлестинң номинал баҳасы оның үлеси баҳасынан артық болыуы мүмкин емес.

Қосымша үлеслерди қосыудың мүддети тамамланған күннен баслап бир айдан кешиктирмей жәмийет қатнасыушыларының қосымша үлеслерин хәм (ямаса) үшінши шахслардың үлеслерин қосыу жуўмақларын тастыйықлау хәққында, сондай-ақ, жәмийеттиң уставлық қоры (уставлық капиталы) муғдарын көбейтиу, қосымша үлеслер қосқан жәмийет қатнасыушылары үлеслериниң номинал баҳасын көбейтиу хәм (ямаса) үшінши шахс (үшінши шахслар) үлесиниң номинал баҳасы хәм муғдарларын анықлау, зәрүр жағдайларда жәмийет қатнасыушылары үлеслериниң муғдарлары өзгериуине байланыслы өзгерислерди жәмийеттиң шөлкемлестириу хұжжетлерине киргизиу хәққында жәмийет қатнасыушыларының улыўма жыйналысы тәрәпинен шешим қабыл етилиуи керек.

Усы статьяның биринши бөлиминде нәзерде тутылған жағдайларда, егер жәмийет қатнасыушыларының улыўма жыйналысы тәрәпинен белгиленген үлес қосыу мүддети өткеннен кейин, белгиленген қосымша үлес бир ямаса бирнеше қатнасыушы тәрәпинен толық ямаса бир бир бөлегинде қосылған болмаса, улыўма жыйналыс:

қосымша үлеслердиң улыўма баҳасының дәслепки белгиленген муғдарын жәмийет қатнасыушыларының уставлық қорындағы (уставлық капиталындағы) үлесин тийислисинше өзгертип, хәқыйқатында қосылған үлеси муғдарына дейин олар хәқыйқатта қосқан қосымша үлеслерди есапқа алған халда кемейтиу хәққында;

қосымша үлеслердің улыўма баҳасының дәслепки белгиленген муғдарын жәмийет қатнасыўшыларының жәмийеттиң уставлық қорын (уставлық капиталын) көбейтиў ҳаққындағы алдыңғы жыйналысының шешими менен белгиленген үлеслерин сақлап қалыў имканиятын беретуғын муғдарға шекем кемейтиў ҳаққында шешим қабыл етиўге ҳақылы. Бул жағдайда жәмийет он күнлик мүддет ишинде алдыңғы жыйналыстың шешими менен белгиленген уставлық қорындағы (уставлық капиталындағы) жәмийет қатнасыўшыларының үлеслери асып кетиўине алып келген усы қосқан ақша үлеслерин жәмийет қатнасыўшыларына қайтарыўы шәрт.

Усы статьяның бесинши бөлиминде нәзерде тутылған жәмийеттиң шөлкемлестириў ҳужжетлериндеги өзгерислерди мәмлекетлик дизимнен өткерийў ушын ҳужжетлер, сондай-ақ, жәмийет қатнасыўшылары тәрәпинен қосымша үлеслер хәм үшінши шахслар тәрәпинен үлеслер толық муғдарда қосылғанлығын тастыйықлаўшы ҳужжетлер юридикалық шахсларды мәмлекетлик дизимнен өткерийўши уйымға шөлкемлестириўши ҳужжетлерге өзгерислер жәмийет қатнасыўшыларының улыўма жыйналысында тастыйықланған күннен баслап бир айдан кешиктирмей усынылыўы шәрт. Шөлкемлестириў ҳужжетлериндеги усы өзгерислер жәмийет қатнасыўшылары хәм үшінши шахслар ушын өзгерислер юридикалық шахсларды мәмлекетлик дизимнен өткерийўши уйым тәрәпинен мәмлекетлик дизимнен өткерген күннен баслап күшке киреди.

Усы статьяның бесинши хәм жетинши бөлимлеринде нәзерде тутылған мүддетлер сақланбаған жағдайда ямаса усы статьяның биринши бөлиминде нәзерде тутылған қосымша үлеслер барлық қатнасыўшылар тәрәпинен толық қосылмаған ямаса усы статьяның алтыншы бөлиминде нәзерде тутылған қосымша үлеслердің улыўма баҳасының дәслепки белгиленген муғдарын кемейтиў ҳаққындағы шешим қабыл етилмеген жағдайда, жәмийеттиң уставлық қорының (уставлық капиталының) көбейтилиўи әмелге аспаған деп есапланады. Бул жағдайда жәмийет он күнлик мүддет ишинде жәмийеттиң қатнасыўшыларына олар тәрәпинен киргизилген қосымша ақша үлеслерин қайтарыўы шәрт.

Ақша үлеслери усы статьяның алтыншы бөлиминиң үшінши абзацында, сондай-ақ, сегизинши бөлиминде көрсетилген мүддетте өз ўақтында қайтарылмаған жағдайда, жәмийет нызам ҳужжетлеринде белгиленген тәртипте хәм мүддетлерде процентлер төлеўи шәрт.

Ақшалай емес үлеслерди қосқан жәмийет қатнасыўшыларына жәмийет усы статьяның алтыншы бөлиминиң үшінши абзацында, сондай-ақ сегизинши бөлиминде көрсетилген жағдайларда үш ай мүддет ишинде олардың үлеслерин қосылған түринде ямаса олардың келисими менен ақша түринде қайтарыўы, үлеслер көрсетилген мүддетте қайтарылмаған жағдайда болса, үлес сыпатында киргизилген мүлктен пайдалана алмағанлығы ақыбетинде қолдан жиберилген пайданы да қаплаўы шәрт.

19-статья. Жәмийеттің уставлық қорын (уставлық капиталын) кемеитіу

Жәмийет өз уставлық қорын (уставлық капиталын) кемеитіуіге қақылы, усы Нызамда нәзерде тугылған жағдайларда болса, жәмийет өз қатнасыушыларының жәмийеттің уставлық қорындағы (уставлық капиталындағы) үлеслериниң номинал баҳасын кемеитіуі хәм (ямаса) жәмийетке тийисли үлеслердиң қақысын төлеу арқалы уставлық қорын (уставлық капиталын) кемеитіуі шәрт.

Егер бундай кемеитіу нәтийжесинде уставлық қорының (уставлық капиталының) муғдары жәмийеттің шөлкемлестириу хұжетлериндеги тийисли өзгерислерди мәмлекетлик дизимнен өткеріу ушын хұжетлерди усыныу сәнесиндеги жағдай бойынша усы Нызамға мууапық белгиленген уставлық қорының (уставлық капиталының) минимал муғдарынан кем болып қалса, усы Нызамға мууапық, жәмийет өз уставлық қорын (уставлық капиталын) кемеитіуіге мәжбүр жағдайларда болса - жәмийет мәмлекетлик дизимнен өткерилген сәнедеги жағдай бойынша усы Нызамға мууапық белгиленген уставлық қорының (уставлық капиталының) минимал муғдарынан кем болып қалса, жәмийет өзиниң уставлық қорын (уставлық капиталын) кемеитіуіге қақылы емес.

Жәмийеттің барлық қатнасыушылары үлеслериниң номинал баҳасын кемеитіу жолы менен жәмийеттің уставлық қорын (уставлық капиталын) кемеитіу жәмийеттің барлық қатнасыушылары үлеслериниң муғдарлары сақлап қалынған ҳалда әмелге асырылыуы тийис.

Жәмийет мәмлекетлик дизимнен өткерилген пайыттан баслап бир жыл дауамында оның уставлық қоры (уставлық капиталы) толық төленбеген жағдайда, жәмийет өзиниң уставлық қорын (уставлық капиталын) қақықатында төленген муғдарға шекем кемеитіуін жәриялауы хәм оның кемеитилгенин белгиленген тәртипте дизимнен өткеріуі ямаса жәмийетти сапластыруу қаққында шешим қабыл етиуі шәрт.

Егер екінши хәм хәр бир кейинги финанс жылы тамамланғаннан кейин жәмийеттің сап активлериниң баҳасы оның уставлық қорынан (уставлық капиталынан) аз болып қалса, жәмийет өзиниң уставлық қорын (уставлық капиталын) өзиниң сап активи баҳасынан аспайтуғын муғдарға шекем кемеитилиуін жәриялауы хәм бундай кемеитіуди белгиленген тәртипте дизимнен өткеріуі шәрт.

Егер екінши хәм хәр бир кейинги финанс жылы тамамланғаннан кейин жәмийеттің сап активлериниң баҳасы жәмийеттің мәмлекетлик дизимнен өткерилиуі сәнесиндеги жағдай бойынша усы Нызамда белгиленген уставлық қорының (уставлық капиталының) минимал муғдарынан кем болып қалса, жәмийет сапластырылыуы тийис.

Жәмийеттің сап активлериниң баҳасы нызам хұжетлеринде белгиленген тәртипте анықланады.

Жәмийет өз уставлық қорын (уставлық капиталын) кемеитиуі хаққында шешим қабыл етилген сәненден баслап отыз күн ишинде жәмийеттиң уставлық қоры (уставлық капиталы) кемеитилгени хәм оның жаңа муғдары хаққында жәмийеттиң өзине мәлим болған барлық кредиторларын жазба түрде хабарлар етиуі, сондай-ақ, қабыл етилген шешим хаққында ғалаба хабар қуралларында жәриялауы шәрт. Бунда жәмийет кредиторлары өзлерине хабарнама жолланған сәненден баслап отыз күн ишинде ямаса қабыл етилген шешим хаққында хабар жәрияланған сәненден баслап отыз күн ишинде жәмийеттиң тийисли миннетлемелерин мүддетинен бұрын тоқтатыуын ямаса орынлауын хәм өзлери көрген зәлелдиң орнын қаплауын жазба рәуиште талап етиуіге хақылы.

Жәмийеттиң уставлық қорын (уставлық капиталын) кемеитиуіге байланысly шөлкемлестириуі хұжетлериндеги өзгерислерди мәмлекетлик дизимнен өткериуі кредиторлар усы статьяда белгиленген тәртипте хабардар етилгенлиги хаққында дәлийллер усынылған жағдайда ғана нызам хұжетлерине муўапық әмелге асырылады.

Усы статьяда нәзерде тутылған жағдайларда жәмийет өз уставлық қорын (уставлық капиталын) кемеитиуі ямаса өзиниң сапластырылыуы хаққында үш айлық мүддетте шешим қабыл етпесе, кредиторлар жәмийеттиң миннетлемелерин мүддетинен бұрын тоқтатыуды ямаса орынлауды хәм өзлери көрген зәлелдиң орнын қаплауды талап етиуіге хақылы.

Юридикалық шахсларды мәмлекетлик дизимнен өткериуіши уйым бундай жағдайларда жәмийетти сапластырыуі хаққында судқа талапнама усыныуға хақылы.

20-статья. Жәмийет қатнасыушысының жәмийеттиң уставлық қорындағы (уставлық капиталындағы) үлесиниң (үлесиниң бир бөлегиниң) жәмийеттиң басқа қатнасыушыларына хәм үшінши шахсларға өтиуі

Жәмийет қатнасыушысы жәмийеттиң уставлық қорындағы (уставлық капиталындағы) өз үлесин ямаса оның бир бөлегин жәмийеттиң бир ямаса бир неше қатнасыушысына сатыуға ямаса басқаша тәризде олардың пайдасына бас тартыуға хақылы. Бундай келисимди дүзиуі ушын, егер жәмийеттиң уставында басқаша қәде нәзерде тутылмаған болса, жәмийеттиң ямаса жәмийеттиң басқа қатнасыушыларының келисими талап етилмейди.

Жәмийет қатнасыушысы, егер жәмийеттиң уставында қадаған етилген болмаса, өз үлесин (үлесиниң бир бөлегин) үшінши шахсларға сатыуы ямаса басқаша тәризде олардың пайдасына бас тартыуы мүмкин.

Жәмийет қатнасыушысының үлеси толық төленгенге шекем болған дәуирде ол тек төленген бөлеги бойынша басқа шахсқа өткерилиуі мүмкин.

Жәмийет қатнасыушылары жәмийет қатнасыушысының үлесин (үлесиниң бир бөлегин) үшінши шахсқа усынылатуғын баха бойынша өз үлеслери муғдарларына сәйкес рәуиште сатып алыуда жеңилликли хұқықтан, егер

жәмийеттин уставында ямаса жәмийет қатнасыўшыларының келисиминде усы хуқықты әмелге асырыўдың басқаша тәртиби нәзерде тутылған болмаса, пайдаланады. Егер жәмийеттин басқа қатнасыўшылары үлести (үлестин бир бөлегин) сатып алыўда өзлериниң жеңилликли хуқықларынан пайдаланған болмаса, жәмийет өзиниң қатнасыўшысы тәрпинен сатылып атырған үлести (үлестин бир бөлегин) сатып алыўда жеңилликли хуқыққа ийе болады.

Өз үлесин (үлестин бир бөлегин) үшінши шахсқа сатыў нийетинде болған жәмийет қатнасыўшысы үлеси сатылатуғын баҳаны хәм басқа шәртлерди көрсеткен ҳалда бул ҳаққында жәмийеттин қалған қатнасыўшыларын хәм жәмийеттин өзин жазба рәуиште хабардар етиўи шәрт. Жәмийеттин уставында хабарнама жәмийет қатнасыўшыларына жәмийет арқалы жиберилиўи нәзерде тутылыўи мүмкин. Жәмийет қатнасыўшылары хәм (ямаса) жәмийет сатыў ушын усынылып атырған толық үлести (үлестин пүтин бөлегин) сатып алыўда жеңилликли хуқықтан, усындай хабар берилген күннен баслап бир ай даўамында пайдаланбаған жағдайда (егер жәмийеттин уставында ямаса жәмийет қатнасыўшыларының келисиминде басқа мүддет нәзерде тутылған болмаса) үлес (үлестин бир бөлеги) жәмийетке хәм оның қатнасыўшыларына хабар етилген баҳаларда хәм шәртлерде үшінши шахсқа сатылыўи мүмкин.

Үлести (үлестин бир бөлегин) жәмийет қатнасыўшылары үлеслериниң муғдарына сәйкес емес рәуиште сатып алыўдың жеңилликли хуқықын әмелге асырыўдың тәртин белгилеўши режелер жәмийеттин уставында оны шөлкемлестириў пайытында нәзерде тутылыўи, жәмийеттин барлық қатнасыўшылары тәрпинен бир аўыздан қабыл етилген улыўма жыйналыстың шешимине муўапық, жәмийеттин уставына киргизилиўи, өзгертилиўи хәм жәмийеттин уставынан алып тасланыўи мүмкин.

Үлес (үлестин бир бөлеги) сатып алыўдың жеңилликли хуқықы бузылған ҳалда сатылған жағдайда, жәмийеттин қәлеген қатнасыўшысы хәм (ямаса) жәмийет, егер жәмийеттин уставында үлести (үлестин бир бөлегин) сатып алыўда жәмийет жеңилликли хуқыққа ийелиги нәзерде тутылған болса, бундай бузылыўды билген ямаса оны билиўи шәрт болған пайыттан баслап үш ай ишинде сатыўшының хуқықларын хәм миннетлемелерин өзлерине өткериўди суд тәртинде талап етиўге ҳақылы. Усы жеңилликли хуқықтан басқаның пайдасына бас тартыўға жол қойылмайды.

Жәмийеттин уставында жәмийет қатнасыўшысының үлесин (үлестин бир бөлегин) сатыўдан басқаша тәризде үшінши шахслардың пайдасына бас тартыў ушын жәмийет ямаса жәмийеттин қалған қатнасыўшыларының келисимин алыў зәрүрлиги нәзерде тутылыўи мүмкин.

Жәмийеттин уставлық қорындағы (уставлық капиталындағы) үлестен (үлестин бир бөлегинен) басқа шахстың пайдасына бас тартыў, егер оны нотариал түрде әмелге асырыў ҳаққындағы талап жәмийеттин уставында нәзерде тутылған болмаса, әпиўайы жазба түрде әмелге асырылыўи керек. Жәмийеттин

уставлық қорындағы (уставлық капиталындағы) үлестен (үлестің бір бөлегинен) басқаның пайдасына бас тартыу бойынша келисимнің усы статья ямаса жәмийеттің уставында белгиленген формасына бойсынбау оның хақықый емес деп табылыуына алып келеди.

Жәмийеттің уставлық қорындағы (уставлық капиталындағы) үлестен (үлестің бір бөлегинен) басқа шахстың пайдасына бас тартылғанлығы хаққында бундай бас тартыудың дәлилдерин усынған ҳалда жазба рәуиште жәмийет хабардар етилиуи шәрт. Жәмийеттің уставлық қорындағы (уставлық капиталындағы) үлести (үлестің бір бөлегин) алыушы усы бас тартыу хаққында жәмийет хабардар етилген пайыттан баслап жәмийет қатнасыушысының ҳуқықларына ийе болады ҳәм миннетлемелерин әмелге асырады.

Жәмийеттің уставлық қорындағы (уставлық капиталындағы) үлести (үлестің бір бөлегин) алыушыға жәмийет қатнасыушысының усы үлестен (үлестің бір бөлегинен) бас тартқанға шекем пайда болған барлық ҳуқықлары ҳәм миннетлемелери өтеди.

Жәмийеттің уставлық қорындағы (уставлық капиталындағы) үлеслер физикалық шахслардың мийрасхорларына ҳәм жәмийеттің қатнасыушылары болған юридикалық шахслардың ҳуқықый мийрасхорларына өтеди.

Жәмийеттің қатнасыушысы болған юридикалық шахс сапластырылған жағдайда, оның кредиторлары менен есапласыу тамамланғаннан соң қалған оған қараслы үлес, егер нызам ҳужжетлеринде ямаса сапластырылып атырған юридикалық шахстың шөлкемлестириу ҳужжетлеринде басқаша қәде нәзерде тутылған болмаса, сапластырылып атырған юридикалық шахстың қатнасыушылары арасында бөлистириледи.

Жәмийеттің уставында усы статьяның он екинши ҳәм он үшінши бөлимлеринде белгиленген үлестің өтиуи ҳәм бөлистирилиуине тек ғана жәмийеттің қалған қатнасыушыларының келисими менен жол қойылыуи нәзерде тутылыуи мүмкин.

Жәмийеттің қайтыс болған қатнасыушысының мийрасхоры тәрепинен мийрас қабыл етилгенге шекем жәмийеттің қайтыс болған қатнасыушысы ҳуқықлары үәсиятнамада көрсетилген шахс тәрепинен, бундай шахс болмаған жағдайда нотариус тайынлаған басқарыушы тәрепинен әмелге асырылады.

Егер жәмийеттің уставында жәмийеттің уставлық қорындағы (уставлық капиталындағы) үлестен (үлестің бір бөлегинен) жәмийеттің қатнасыушылары ямаса үшінши шахслар пайдасына бас тартыу, үлестің (үлестің бір бөлегинің) мийрасхорларына ямаса ҳуқықый мийрасхорларына өтиуи яки сапластырылып атырған юридикалық шахстың қатнасыушылары арасында үлестің (үлестің бір бөлегинің) бөлистирилиуи ушын жәмийет қатнасыушыларының келисимин алыу зәрүрлиги нәзерде тутылған болса, егер жәмийет қатнасыушыларына мүрәжат етилген пайыттан баслап отыз күн дауамында ямаса жәмийеттің уставында белгиленген басқа мүддет дауамында жәмийеттің барлық қатнасыушыларының

биреуінен келісім алынған болса яки жәмийет қатнасыушыларының биреуінен келісім беріуіге жазба бас тартыу алынған болмаса, бундай келісім алынған деп есапланады.

Егер жәмийеттің уставында жәмийеттің уставлық қорындағы (уставлық капиталындағы) үлестен (үлестің бир бөлегинен) жәмийеттің қатнасыушылары ямаса үшінши шахслар пайдасына бас тартыу ушын жәмийеттің келісімін алыу зэрүрлиги нэзерде тутылған болса, егер жәмийетке мүрэжат етилген пайыттан баслап отыз күн дауамында ямаса жәмийеттің уставында белгиленген басқа мүддет дауамында жәмийеттің жазба келісімі алынған болса, ямаса жәмийеттен келісім беріуіге жазба түрде бас тартыу алынған болмаса, бундай келісім алынған деп есапланады.

Усы Нызамда ямаса басқа нызамларда нэзерде тутылған халларда, жәмийеттің уставлық қорындағы (уставлық капиталындағы) үлес (үлестің бир бөлеги) ашық «ким зыят» саудасы арқалы сатылғанда, усы үлестің (үлестің бир бөлегинің) алыушысы жәмийеттің ямаса оның қатнасыушыларының келісіміне қарамастан жәмийеттің қатнасыушысына айланады.

21-статья. Жәмийеттің уставлық қорындағы (уставлық капиталындағы) үлеслердің гиреуі

Жәмийеттің қатнасыушысы жәмийеттің уставлық қорындағы (уставлық капиталындағы) өзине тийісли үлесті (үлестің бир бөлегин) жәмийеттің басқа қатнасыушысына, ямаса, егер бул жәмийеттің уставында қадаған етилген болмаса, жәмийеттің келісімі менен үшінши шахсқа жәмийеттің барлық қатнасыушыларының көпшилик дауысы менен, егер бундай шешимди қабыл етиу ушын жәмийеттің уставында буннан да көбирек дауыслар саны нэзерде тутылған болмаса, қабыл етилген жәмийет қатнасыушылары улыума жыйналысының шешиміне мууапық, гиреуіге қойыуға хақылы. Өз үлесін (үлесинің бир бөлегин) гиреуіге қойыу нийетінде болған жәмийет қатнасыушысының дауыслары дауыс беріу нэтийжелерін анықлауда есапқа алынбайды.

22-статья. Жәмийеттің уставлық қорындағы (уставлық капиталындағы) үлестің (үлестің бир бөлегинің) жәмийет тэрепинен алыныуы

Жәмийет өзинің уставлық қорындағы (уставлық капиталындағы) үлесті (үлестің бир бөлегин) алыуға хақылы емес, усы Нызамда нэзерде тутылған жағдайлар буған кирмейди.

Жәмийеттің уставында жәмийет қатнасыушысының үлесинен (үлестің бир бөлегинен) үшінши шахслардың пайдасына бас тартыу қадаған етилген болса, жәмийеттің басқа қатнасыушылары оны алыудан бас тартса, сондай-ақ үлестен (үлестің бир бөлегинен) жәмийеттің қатнасыушысы ямаса үшінши шахс пайдасына бас тартыуға келісім берілмеген жағдайда, егер бундай келісімди

алыу зәрүрлиги жәмийеттиң уставында нәзерде тутылған болса, жәмийет қатнасыушысының талабына мууапық жәмийет оған қараслы үлести (үлестің бир бөлегин) алыуға мәжбүр. Бунда жәмийет өзиниң қатнасыушысына бул үлестің (үлестің бир бөлегиниң) жәмийеттиң қатнасыушысы усындай талап пенен мүрәжат еткен күннен алдыңғы соңғы есабат дәуири ушын жәмийеттиң бухгалтериялық есабатлары мағлыұматлары тийкарында анықланатуғын ҳақықый баҳасын төлеуи ямаса жәмийет қатнасыушысының келисими менен оған усындай баҳадағы мүлкти ҳақықый түринде бериуи шәрт.

Жәмийетти шөлкемлестириу пайытында жәмийеттиң уставлық қорына (уставлық капиталына) өз үлесин өз мүддетинде толық муғдарда қоспаған жәмийет қатнасыушысының үлеси, сондай-ақ усы Нызамның 15-статьясының үшінши бөлегинде нәзерде тутылған ақша төлемин мүддетинде төлемеген жәмийет қатнасыушысының үлеси жәмийетке өтеди. Бундай жәмийет қатнасыушысына үлестің (мүлк жәмийет пайдаланыуында болған мүддетке) ол қосқан үлестің бөлегине сәйкес рәуиштеги бөлектің ҳақықый баҳасын жәмийет төлеуи ямаса жәмийет қатнасыушысының келисими менен оған усындай баҳадағы мүлкти ҳақықый түринде бериуи шәрт. Үлестің бир бөлегиниң ҳақықый баҳасы үлес қосыу ямаса ақша төлеу мүддети өтетуғын күннен алдыңғы, соңғы есап бериу дәуири ушын жәмийеттиң бухгалтериялық есабатлары мағлыұматлары тийкарында анықланады.

Жәмийеттиң уставында үлестің төленбеген бөлегине ямаса ақшалай төлеми суммасына (баҳасына) сәйкес бөлеги жәмийетке өтиуи нәзерде тутылыуы мүмкин.

Жәмийеттен шығарылған ямаса оннан шығып кеткен жәмийет қатнасыушысының үлеси жәмийетке өтеди. Бундай жәмийет жәмийеттен шығарылған ямаса шығып кеткен қатнасыушыға үлестің шығарылыу ямаса шығып кетиу сәненинен алдыңғы соңғы есап бериу дәуири ушын жәмийеттиң бухгалтериялық есабатлары мағлыұматлары бойынша анықланатуғын ҳақықый баҳасын төлеуи ямаса жәмийеттен шығарылған яки шығып кеткен қатнасыушысының келисими менен оған усындай баҳадағы мүлкти ҳақықый түринде бериуи шәрт.

Усы Нызамның 20-статьясының он екинши, он үшінши ҳәм он төртинши бөлимлеринде нәзерде тутылған жағдайларда жәмийеттиң қатнасыушылары үлестің өтиуи ямаса бөлистирилиуине келисим бериуден бас тартса, егер жәмийеттиң уставына мууапық бундай келисим алыныуы зәрүр болса, үлес жәмийетке өтеди. Бунда жәмийет қайтыс болған жәмийет қатнасыушысының мийрасхорларына, қайта шөлкемлестирилген жәмийет қатнасыушысы болған юридикалық шахстың ҳуқықый мийрасхорларына ямаса жәмийет қатнасыушысы болған сапластырылған юридикалық шахстың қатнасыушыларына тийислисинше қайтыс болған, қайта шөлкемлестирилген ямаса сапластырылған күннен алдыңғы соңғы есап бериу дәуири ушын жәмийеттиң бухгалтериялық есабатлары

мағлыұматлары тийкарында анықланатуғын үлестің хақықый баҳасын төлеуи ямаса олардың келисими менен оларға усындай баҳадағы мүлкти хақықый түринде бериуи шәрт.

Усы Нызамның 24-статьясына мууапық жәмиет тәрепинен жәмиет қатнасыушысы үлесиниң (үлесиниң бир бөлегиниң) хақықый баҳасы оның кредиторлары талабына мууапық төленген жағдайда, үлестің хақықый баҳасының жәмиеттиң басқа қатнасыушылары тәрепинен төленбеген бөлеги жәмиетке өтеди, үлестің қалған бөлеги жәмиеттиң қатнасыушылары арасында олар қосқан төлемге сәйкес рәуиште бөлистириледи.

Үлес (үлестің бир бөлеги) жәмиеттиң қатнасыушысы ол жәмиет тәрепинен алынуы хаққында талапнама усынған ямаса үлести қосыу мүддети өткен яки ақша берилген ямаса қатнасыушыны жәмиеттен шығарыу хаққындағы суд шешими нызамлы күшке кирген яки жәмиеттиң қәлеген қатнасыушысы үлестің жәмиет қатнасыушысы болған физикалық шахслардың мийрасхорларына (юрдикалық шахслардың ҳуқықый мийрасхорларына) өтиуине ямаса оның жәмиет қатнасыушысы болған сапластырылған юрдикалық шахстың қатнасыушылары арасында бөлистирилиуине келисим бериуден бас тартқан яки жәмиет қатнасыушысы үлесиниң (үлесиниң бир бөлегиниң) хақықый баҳасы оның кредиторлары талабына мууапық жәмиет тәрепинен төленген пайыттан баслап жәмиетке өтеди.

Үлес (үлестің бир бөлеги) жәмиетке өткен пайыттан баслап бир жыл ишинде, егер жәмиеттиң уставында кемирек мүддет нәзерде тутылған болмаса, жәмиет үлесиниң (үлестің бир бөлегиниң) хақықый баҳасын төлеуи яки усындай баҳадағы мүлкти хақықый түринде бериуи шәрт.

Үлестің (үлестің бир бөлегиниң) хақықый баҳасы жәмиеттиң сап активлериниң баҳасы менен оның уставлық қоры (уставлық капиталы) муғдары арасындағы парықтың есабына төленеди. Егер бундай парық жетерли болмаса, жәмиет өзиниң уставлық қорын (уставлық капиталын) жетпей турған суммаға кемейтиуи шәрт.

23-статья. Жәмиетке тийисли үлеслер

Жәмиетке тийисли үлеслер жәмиет қатнасыушыларының улыұма жыйналысында дауыс бериу нәтийжелерин анықлау, сондай-ақ, жәмиет сапластырылған жағдайда оның пайдасы хәм мүлки бөлистирилгенде есапқа алынбайды.

Жәмиетке тийисли үлес ол жәмиетке өткен күннен баслап бир жыл ишинде жәмиет қатнасыушыларының улыұма жыйналысының шешимине мууапық жәмиеттиң барлық қатнасыушылары арасында олардың жәмиеттиң уставлық қорындағы (уставлық капиталындағы) үлеслерине сәйкес рәуиште бөлистирилиуи ямаса жәмиеттиң барлық яки айырым қатнасыушыларына хәм (ямаса), егер бул жәмиеттиң уставында қадаған етилген болмаса, үшінши

шахсларға сатылыуы хәм толық төлениуи керек. Үлестің бөлистирилмеген ямаса сатылмаған бөлегиниң ҳақысы жәмийеттиң уставлық қорын (уставлық капиталын) тийислисинше кемейткен ҳалда төлениуи керек. Үлести жәмийет қатнасыушыларының үлеслери муғдарлары өзгеретуғын тәризде жәмийет қатнасыушыларына сатыу, үлести үшінши шахсларға сатыу, сондай-ақ үлести сатыу менен байланыслы өзгерислерди жәмийеттиң шөлкемлестириу ҳужжетлерине киргизиу, жәмийет қатнасыушылары улыўма жыйналысының жәмийеттиң барлық қатнасыушылары тәрәпинен бир аўыздан қабыл етилген шешими тийкарында әмелге асырылады.

Усы статьяда нәзерде тутылған, жәмийеттиң шөлкемлестириу ҳужжетлерине киргизилген өзгерислерди мәмлекетлик дизимнен өткерийу ушын ҳужжетлер, үлес сатылған жағдайда болса, жәмийет тәрәпинен сатылған үлестің ҳақысы төленгенлигин тастыйықлаушы ҳужжетлерде юридикалық шахсларды мәмлекетлик дизимнен өткерийуши уйымға жәмийет қатнасыушылары үлеслериниң ҳақысын төлеу жуўмақларын тастыйықлау хәм жәмийеттиң шөлкемлестириу ҳужжетлерине тийисли өзгерислер киргизиу ҳаққында шешим қабыл етилген күннен баслап бир ай ишинде усынылыуы шәрт.

24-статья. Өндириуди жәмийет қатнасыушыларының жәмийеттиң уставлық қорындағы (уставлық капиталындағы) үлесине қаратыу

Кредиторлардың талабына муўапық жәмийет қатнасыушыларының қарызлары бойынша өндириуди жәмийет қатнасыушысының жәмийеттиң уставлық қорындағы (уставлық капиталындағы) үлесине (үлестің бир бөлегине) қаратыуға қарызларды қаплау ушын жәмийет қатнасыушысының басқа мүлки жетерли болмағанда тек судтың қарары тийкарында жол қойылады.

Жәмийет қатнасыушысының қарызлары бойынша өндириу жәмийет қатнасыушыларының жәмийеттиң уставлық қорындағы (уставлық капиталындағы) үлесине қаратылған жағдайда, жәмийет кредиторларға жәмийет қатнасыушысы үлесиниң (үлесиниң бир бөлегиниң) ҳақыйқый баҳасын төлеуге ҳақылы.

Жәмийет қатнасыушыларының улыўма жыйналысының жәмийеттиң барлық қатнасыушылары тәрәпинен бир аўыздан қабыл етилген шешимине муўапық, мүлкине өндириу қаратылған жәмийет қатнасыушысы үлесиниң (үлесиниң бир бөлегиниң) ҳақыйқый баҳасы кредиторларға жәмийеттиң қалған қатнасыушылары тәрәпинен, егер жәмийеттиң уставы ямаса жәмийет қатнасыушыларының улыўма жыйналысы шешиминде ҳақы төлеу муғдарын анықлаудың басқаша тәртиби нәзерде тутылған болмаса, олардың жәмийеттиң уставлық қорындағы (уставлық капиталындағы) үлеслерине сәйкес рәуиште төлениуи мүмкин.

Жәмийет қатнасыушыларының жәмийеттиң уставлық қорындағы (уставлық капиталындағы) үлесиниң (үлесиниң бир бөлегиниң) ҳақыйқый баҳасы

өндириўди жәмийет қатнасыўшысының қарызлары бойынша оның үлесине (үлестің бир бөлегине) қаратыў ҳаққында жәмийетке талап қойылған сәнен алдыңғы соңғы есап бериў дәуири ушын жәмийеттің бухгалтериялық есабатлары мағлыўматлары тийкарында анықланады.

Егер жәмийеттің кредиторлары тәрәпинен талап қойылған пайыттан баслап үш ай ишинде жәмийет ямаса оның қатнасыўшылары өндириў қаратылған жәмийет қатнасыўшысының пүтин үлесиниң (пүтин үлесиниң бир бөлегиниң) ҳақыйқый баҳасын төлемесе, өндириўди жәмийет қатнасыўшысының үлесине, (үлестің бир бөлегине) қаратыў оны ашық «ким зыят» саўдасында сатыў жолы менен әмелге асырылады.

25-статья. Жәмийеттің пайдасын жәмийет қатнасыўшылары арасында бөлистириў

Жәмийет жылдың ҳәр тоқсанында, ярым жылда бир мәрте ямаса бир жылда бир мәрте өзиниң сап пайдасын жәмийет қатнасыўшылары арасында бөлистириў ҳаққында шешим қабыл етиўге ҳақылы. Жәмийеттің жәмийет қатнасыўшылары арасында бөлистирилген пайдасы бөлегин анықлаў ҳаққындағы шешим жәмийет қатнасыўшыларының улыўма жыйналысы тәрәпинен қабыл етиледі.

Жәмийет пайдасының оның қатнасыўшылары арасында бөлистириў ушын арналған бөлеги олардың жәмийеттің уставлық қорындағы (уставлық капиталындағы) үлеслерине муўапық рәуиште бөлистириледі.

26-статья. Жәмийеттің пайдасын жәмийет қатнасыўшылары арасында бөлистириўдеги шеклеўлер. Жәмийеттің пайдасын жәмийет қатнасыўшыларына төлеўдеги шеклеўлер

Жәмийет төмендеги жағдайларда өз пайдасын жәмийет қатнасыўшылары арасында бөлистириў ҳаққында шешим қабыл етиўге ҳақылы емес:

жәмийеттің пүтин уставлық қоры (уставлық капиталы) толық төленгенге шекем;

усы Нызамда нәзерде тутылған жағдайларда жәмийет қатнасыўшысы үлесиниң (үлесиниң бир бөлегиниң) ҳақыйқый баҳасы төленгенге шекем;

егер бундай шешимди қабыл етиў пайытында жәмийет нызамға муўапық банкротлық белгилерине жуўап берсе ямаса егер усы белгилер жәмийетте усындай шешим қабыл етилиўи нәтийжесинде пайда болса;

егер усындай шешимди қабыл етиў пайытында жәмийеттің сап активлериниң баҳасы оның уставлық қорынан (уставлық капиталынан) ҳәм аўысық қорынан кем болса ямаса усындай шешим қабыл етилиўи нәтийжесинде олардың муғдарынан кемирек болып қалса;

нызам ҳужжетлеринде нәзерде тутылған басқа жағдайларда.

Жәмийет өз қатнасыушылары арасында бөлистирилиуі хаққында шешим қабыл етилген төмендеги жағдайларда жәмийет қатнасыушыларына пайданы төлеуіге хақылы емес:

егер төлеуі пайытында жәмийет нызамға мууапық банкротлық белгилерине жууап берсе ямаса усы белгилер жәмийетте төлеуі нәтийжесинде пайда болса;

егер төлеуі пайытында жәмийеттиң сап активлери баҳасы оның уставлық қорынан (уставлық капиталынан) хәм аўысық қорынан кем болса ямаса төлеуі нәтийжесинде олардың муғдарынан кемирек болып қалса;

нызам хұжетлеринде нәзерде тутылған басқа жағдайларда.

Усы статьяның екінши бөлимінде көрсетилген жағдайлар сапластырылғаннан соң жәмийет өз қатнасыушылары арасында бөлистирилиуі хаққында шешим қабыл етилген пайданы төлеуі шәрт.

27-статья. Жәмийеттиң аўысық қоры

Жәмийет өзиниң уставында нәзерде тутылған, лекин өз уставлық қорының (уставлық капиталының) он бес процентинен кем болмаған муғдарда аўысық қорын пайда етиуі мүмкин. Жәмийеттиң аўысық қоры жәмийеттиң уставында белгиленген муғдарға жеткенге шекем хәр жылы сап пайдадан ажыратпалар етиуі жолы менен қәлиплестириледи. Хәр жылғы ажыратпалар муғдары жәмийеттиң уставында нәзерде тутылады, бирақ ол жәмийеттиң уставында белгиленген муғдарға жеткенге шекем сап пайданың бес процентинен кем болыуы мүмкин емес.

Жәмийеттиң аўысық қоры усы Нызамда нәзерде тутылған жағдайларда оның зәлеллерин қаплау хәм жәмийет тәрепинен жәмийеттиң уставлық қорындағы (уставлық капиталындағы) үлести (үлестиң бир бөлегин) алыуы үшін арналған.

28-статья. *26-декабрь 2007-жылдағы 180/ІІІ-санлы Нызамы менен алып тасланған.*

IV-бап. Жәмийеттеги басқарыу

29-статья. Жәмийеттиң басқарыу ұйымлары

Жәмийет қатнасыушыларының улыўма жыйналысы жәмийет басқарыуының жоқары ұйымы есапланады.

Жәмийеттиң уставында жәмийеттиң бақлау кеңесин дүзиу нәзерде тутылыуы мүмкин.

Жәмийеттиң күнделикли жұмысына басшылық етиуі жәмийеттиң жеке басшылық тийкарындағы атқарыушы ұйымы тәрепинен ямаса жәмийеттиң коллегиял атқарыушы ұйымы тәрепинен әмелге асырылады. Жәмийеттиң атқарыушы ұйымы жәмийет қатнасыушыларының улыўма жыйналысына хәм,

егер дүзилиуи жәмийеттин уставында нәзерде тутылған болса, жәмийеттин бақлау кеңесине есап береди.

30-статья. Жәмийет қатнасыўшыларының улыўма жыйналысының ўәкилликлери

Жәмийет қатнасыўшыларының улыўма жыйналысының ўәкилликлери жәмийеттин уставы менен усы Нызамға муўапық белгиленеди.

Жәмийет қатнасыўшылары улыўма жыйналысының толық ўәкилликлери қатарына төмендегилер киреди:

жәмийет жумысының тийкарғы бағдарларын белгилеў, сондай-ақ, коммерциялық шөлкемлердин басқа бирлеспелерде қатнасыўы ҳаққында шешим қабыл етиў;

жәмийеттин уставлық қорының (уставлық капиталының) муғдарын өзгертиў;

шөлкемлестириў ҳужжетлерине өзгерислер ҳәм қосымшалар киргизиў;

жәмийеттин атқарыўшы уйымларын дүзиў ҳәм олардың ўәкилликлерин мүддетинен бурын тоқтатыў;

жәмийеттин ревизиялық комиссиясын (ревизорын) сайлаў ҳәм оның ўәкилликлерин мүддетинен бурын тоқтатыў;

егер жәмийеттин уставында бақлау кеңесин дүзиў нәзерде тутылған болса, оны сайлаў ҳәм оның ўәкилликлерин мүддетинен бурын тоқтатыў;

жыллық есабатларды ҳәм жыллық бухгалтериялық балансларды тастыйықлаў;

жәмийеттин сап пайдасын жәмийет қатнасыўшылары арасында бөлистириў ҳаққында шешим қабыл етиў;

жәмийет уйымларының жумысын тәртиплестириўши ҳужжетлерди тастыйықлаў (қабыл етиў);

аудиторлық тексерийди өткерий ҳаққында шешим қабыл етиў, аудиторлық шөлкемлер ҳәм олардың хызметлерине төленетуғын ҳақының ең көп муғдарын анықлаў;

басқа юридикалық шахсларды, ўәкилханалар ҳәм филиалларды дүзиў ҳаққында шешим қабыл етиў;

жәмийетти қайта шөлкемлестириў ямаса сапластырыў ҳаққында шешим қабыл етиў;

сапластырыўшыны тайынлаў ҳәм сапластырыў балансларын тастыйықлаў;
(ҚР ЖК 25.04.2009-ж. 240/III-санлы Қарарына тийкар өзгерислер киритилген)

усы Нызамда нәзерде тутылған басқа мәселелерди шешиў.

Жәмийет қатнасыўшыларының улыўма жыйналысының толық ўәкилликлери қатарына киргизилген мәселелер, усы Нызамда нәзерде тутылған жағдайларды есапқа алмағанда, оның тәрәпинен жәмийеттин бақлау кеңеси

шешиуі ушын, сондай-ақ жәмийеттің атқарыушы уйымы шешиуі ушын тапсырылыуы мүмкин емес.

31-статья. Жәмийет қатнасыушыларының нәубеттеги улыўма жыйналысы

Жәмийет қатнасыушыларының нәубеттеги улыўма жыйналысы жәмийеттің уставында белгиленген мүддетлерде, лекин жылына кеминде бир мәрте өткериледи. Жәмийет қатнасыушыларының нәубеттеги улыўма жыйналысы жәмийеттің атқарыушы уйымы тәрәпинен шақырылады. Жәмийеттің уставында жәмийет жумысының жыллық нәтийжелери тастыйықланатуғын жәмийет қатнасыушыларының нәубеттеги улыўма жыйналысын өткеріу мүддети белгилениуі керек. Жәмийет қатнасыушыларының усы улыўма жыйналысы финанс жылы тамамланғаннан соң алты айдан кешиктирмей өткерилиуі керек.

32-статья. Жәмийет қатнасыушыларының гезексиз улыўма жыйналысы

Жәмийет қатнасыушыларының гезексиз улыўма жыйналысы жәмийеттің уставында белгиленген жағдайларда, сондай-ақ, егер бундай улыўма жыйналысты өткеріуді жәмийеттің ҳәм оның қатнасыушыларының мәплери талап етсе, басқа жағдайларда да өткериледи.

Жәмийет қатнасыушыларының гезексиз улыўма жыйналысы жәмийеттің атқарыушы уйымы тәрәпинен:

жәмийет қатнасыушыларының улыўма дауыслар санының жәми кеминде оннан бирине ийе болған жәмийет қатнасыушыларының;

жәмийеттің бақлау кеңесиниң;

жәмийеттің ревизиялық комиссиясының (ревизорының) талабына муўапық шақырылады.

Жәмийет қатнасыушыларының гезексиз улыўма жыйналысы зәрүр жағдайларда жәмийеттің атқарыушы уйымы тәрәпинен оның интасына муўапық шақырылыуы мүмкин.

Жәмийеттің атқарыушы уйымы жәмийет қатнасыушыларының гезексиз улыўма жыйналысын өткеріу ҳаққындағы талапнама алынған сәнеден баслап үш күн ишинде усы талапты қарап шығыуы ҳәм жәмийет қатнасыушыларының гезексиз улыўма жыйналысын өткеріу ҳаққында ямаса оны өткеріуден бас тартыу ҳаққында шешим қабыл етиуі шәрт.

Жәмийет қатнасыушыларының гезексиз улыўма жыйналысын өткеріуден бас тартыу ҳаққындағы шешим жәмийеттің атқарыушы уйымы тәрәпинен тек төмендеги жағдайларда қабыл етилиуі мүмкин:

егер жәмийет қатнасыушыларының гезексиз улыўма жыйналысын өткеріу ҳаққындағы талапты қойыудың усы Нызамда белгиленген тәртибине бойсынылған болмаса;

егер жәмийет қатнасыўшыларының гезексиз улыўма жыйналысының күн тәртибине киргизиў ушын усынылған мәселелерден бирде-биреўи де оның ўәкилликлерине кирмесе.

Егер жәмийеттиң уставында бақлаў кеңесин дүзиў нәзерде тутылған болса, жәмийеттиң атқарыўшы уйымы жәмийет қатнасыўшыларының гезексиз улыўма жыйналысын өткерийў ҳаққындағы талап алынған сәнеден баслап үш күн ишинде бул талапты бақлаў кеңеси қарап шығыўы ушын киргизиўи шәрт. Бақлаў кеңеси үш күн ишинде усы талапты қарап шығыўы ҳәм жәмийет қатнасыўшыларының гезексиз улыўма жыйналысын өткерийў ҳаққында ямаса усы статьяның бесинши бөлиминде көрсетилген тийкарлар бойынша оны өткерийўден бас тартыў ҳаққында шешим қабыл етиўи шәрт.

Жәмийет қатнасыўшыларының гезексиз улыўма жыйналысының күн тәртибине киргизиў ушын усынылған мәселелердиң бири ямаса бир нешеси жәмийет қатнасыўшылары улыўма жыйналысының ўәкилликлери қатарына кирмесе ямаса нызам ҳужжетлериниң талапларына сәйкес болмаса, усы мәселелер күн тәртибине киргизилмейди.

Жәмийеттиң атқарыўшы уйымы жәмийет қатнасыўшыларының гезексиз улыўма жыйналысының күн тәртибине киргизиў ушын усынылған мәселелер тәрийплемесине өзгерислер киргизиўге, сондай-ақ жәмийет қатнасыўшыларының гезексиз улыўма жыйналысын өткерийўдиң усынылған формасын өзгертиўге ҳақылы емес.

Жәмийет қатнасыўшылары гезексиз улыўма жыйналыстың күн тәртибине киргизиў ушын усынылған мәселелер менен бир қатарда, жәмийеттиң атқарыўшы уйымы өз интасы менен оған, күн тәртиби рәсмий түрде оқып еситтирилетуғын күннен кешиктирмей қосымша мәселелер киргизиўге ҳақылы.

Жәмийет қатнасыўшыларының гезексиз улыўма жыйналысын өткерийў ҳаққында шешим қабыл етилген жағдайда, бундай улыўма жыйналыс оны өткерийў ҳаққындағы талапнама алынған күннен баслап қырық бес күннен кешиктирмей өткерилиўи шәрт.

Егер усы Нызамда белгиленген мүддет ишинде жәмийет қатнасыўшыларының гезексиз улыўма жыйналысын өткерийў ҳаққында шешим қабыл етилмеген ямаса оны өткерийўден бас тартыў ҳаққында шешим қабыл етилген болса, жәмийет қатнасыўшыларының гезексиз улыўма жыйналысы оны өткерийўди талап етип атырған уйымлар ямаса шахслар тәрәпинен шақырылыўы мүмкин. Бундай ҳалда жәмийеттиң атқарыўшы уйымы усы уйымлар ямаса шахсларға жәмийет қатнасыўшыларының мәнзиллери көрсетилген дизимди усыныўы шәрт. Улыўма жыйналысқа таярлық көриў, оны шақырыў ҳәм өткерийў шығынлары жәмийет қатнасыўшыларының улыўма жыйналысының шешимине муўапық жәмийеттиң қаржылары есабынан қапланыўы мүмкин.

33-статья. Жәмийет қатнасыўшыларының улыўма жыйналысын шақырыў тәртиби

Жәмийет қатнасыўшыларының улыўма жыйналысын шақырыўшы уйым ямаса шахслар оны өткерийден кеминде отыз күн бурын бул ҳаққында жәмийеттиң ҳәр бир қатнасыўшысын жәмийет қатнасыўшыларының дизиминде көрсетилген мәнзил бойынша буйыртпа хат пенен ямаса жәмийеттиң уставында нәзерде тутылған басқа усылда хабардар етиўи шәрт.

Хабарнамада жәмийет қатнасыўшыларының улыўма жыйналысы өткерилетуғын ўақыт ҳәм орын, сондай-ақ усынылып атырған күн тәртиби көрсетилиўи керек.

Жәмийеттиң қәлеген қатнасыўшысы жәмийет қатнасыўшылары улыўма жыйналысының күн тәртибине қосымша мәселелерди қиргизий ҳаққында оны өткерийден кеминде он бес күн бурын усыныслар киргизийге ҳақылы. Қосымша мәселелер, жәмийет қатнасыўшылары улыўма жыйналысының ўәкиликтери қатарына кирмейтуғын мәселелерди есапқа алмағанда, жәмийет қатнасыўшылары улыўма жыйналысының күн тәртибине киргизиледи.

Жәмийет қатнасыўшыларының улыўма жыйналысын шақырыўшы уйым ямаса шахслар жәмийет қатнасыўшылары улыўма жыйналысының күн тәртибине киргизий ушын усынылған қосымша мәселелер тәриплемесине өзгерислер киргизийге ҳақылы емес.

Егер жәмийет қатнасыўшыларының усынысына муўапық жәмийет қатнасыўшылары улыўма жыйналысының дәслепки күн тәртибине өзгерислер киргизилетуғын болса, жәмийет қатнасыўшыларының улыўма жыйналысын шақырыўшы уйым ямаса шахслар улыўма жыйналыс өткерилетуғын күннен кеминде он күн бурын усы статьяның биринши бөлиминде көрсетилген усылда күн тәртибине киргизилген өзгерислер ҳаққында жәмийеттиң барлық қатнасыўшыларын хабардар етиўи шәрт.

Жәмийет қатнасыўшыларының улыўма жыйналысына таярлық көриў пайытында жәмийет қатнасыўшыларына усынылығуы шәрт болған мағлыўмат ҳәм материаллар қатарына төмендегилер киреди:

жәмийеттиң жыллық есабаты;

жәмийеттиң жыллық есабатлары ҳәм жыллық бухгалтериялық балансларын тексерий нәтийжелери бойынша жәмийеттиң ревизиялық комиссиясының (ревизорының) жуўмағы;

финанслық есабатлардың дурыслығы ҳәм бухгалтериялық есапты жүргизий тәртиби белгиленген талапларға муўапықлығы ҳаққындағы аудиторлық жуўмағы;

жәмийеттиң атқарыўшы уйымларына, жәмийеттиң бақлаў кеңесине ҳәм жәмийеттиң ревизиялық комиссиясына (ревизорына) талабан (талабанлар) ҳаққындағы мағлыўматлар;

жәмийеттиң уставында нәзерде тутылған басқа мағлыўмат (материаллар).

Егер жәмийеттің уставында жәмийет қатнасыушыларын мағлыұмат хәм материаллар менен таныстырыудың басқаша тәртиби нәзерде тугылған болмаса, жәмийет қатнасыушыларының улыұма жыйналысын шақырыушы уйым ямаса шахслар оларға мағлыұмат хәм материалларды жәмийет қатнасыушыларының улыұма жыйналысын өткеріу ҳаққындағы хабарнама менен бирге жиберіуи шәрт, күн тәртиби өзгертилген жағдайда, тийисли мағлыұмат хәм материаллар усундай өзгерис ҳаққындағы хабарнама менен биргеликте жибериледи. Көрсетилген мағлыұмат хәм материаллар жәмийет қатнасыушыларының улыұма жыйналысы өткерилиуден алдын отыз күн даұамында жәмийеттің атқарыушы уйымының имаратында танысыу ушын жәмийеттің барлық қатнасыушыларына усынылыуы керек. Жәмийеттің уставында усы статьяда көрсетип өтилгенинен қысқарақ мүддетлер нәзерде тугылыуы мүмкин.

Жәмийет қатнасыушыларының улыұма жыйналысын шақырыудың усы статьяда белгиленген тәртиби бузылған жағдайда, егер бундай улыұма жыйналыста жәмийеттің барлық қатнасыушылары қатнасып атырған болса, ол ўәкилликли деп табылады.

34-статья. Жәмийет қатнасыушыларының улыұма жыйналысын өткеріу тәртиби

Жәмийет қатнасыушыларының улыұма жыйналысы усы Нызамда, жәмийеттің уставында хәм оның хұжжетлеринде белгиленген тәртипте өткериледи. Жәмийет қатнасыушыларының улыұма жыйналысын өткеріу тәртиби усы Нызам, жәмийеттің уставы хәм хұжжетлери менен тәртиплестирилмеген бөлегинде жәмийет қатнасыушылары улыұма жыйналысының шешими менен белгиленеди.

Жәмийет қатнасыушылары улыұма жыйналыста жеке өзи ямаса өз ўәкиллери арқалы қатнасыуға ҳақылы. Жәмийет қатнасыушыларының ўәкиллери өз ўәкилликлерин тастыйықлаушы хұжжетти (исеним қағазын) көрсетиуи шәрт. Жәмийет қатнасыушыларының ўәкилине берилген исеним қағазы Нызам талапларына муўапық рәсмийлестирилген хәм нотариал тәртипте тастыйықланған болыуы керек.

Жәмийеттің қатнасыушылары ямаса олардың ўәкиллери күн тәртибиндеги мәселелерди додалауда қатнасыу хәм шешимлерди қабыл етиуде даұыс беріу хұқықына ийе. Жәмийеттің жәмийет қатнасыушыларының атап өтилген хұқықларын шеклеуши шөлкемлестиріу хұжжетлериниң қәделери ямаса жәмийет уйымларының шешимлери ҳақыйқый емес.

Жәмийеттің ҳәр бир қатнасыушысы жәмийет қатнасыушыларының улыұма жыйналысында жәмийеттің уставлық қорындағы (уставлық капиталындағы) өз үлесине сәйкес даұыслар санына ийе болады, усы Нызамда нәзерде тугылған жағдайлар буған кирмейди.

Жәмийетти шөлкемлестирүү пайытында жәмийеттиң уставына муўапық ямаса жәмийет қатнасыўшылары улыўма жыйналысының жәмийеттиң барлық қатнасыўшылары тәрәпинен бир аўыздан қабыл етилген шешимине муўапық, жәмийеттиң уставына өзгерислер киргизиў жолы менен жәмийет қатнасыўшылары даўысларының санын анықлаўдың басқаша тәртиби белгилеп қойылыўы мүмкин. Жәмийет уставының бундай тәртипти белгилеп қойыўшы қәделерин өзгертиў ҳәм алып таслаў жәмийет қатнасыўшылары улыўма жыйналысының жәмийеттиң барлық қатнасыўшылары тәрәпинен бир аўыздан қабыл етилген шешими тийкарында әмелге асырылады.

Жәмийеттиң дизимнен өтпеген қатнасыўшысы (жәмийет қатнасыўшысының ўәкили) даўыс бериўде қатнасыўға ҳақылы емес.

Жәмийет қатнасыўшыларының улыўма жыйналысы жәмийет қатнасыўшыларының улыўма жыйналысын өткерийў ҳаққындағы хабарнамада көрсетилген ўақытта ямаса, егер жәмийеттиң барлық қатнасыўшылары дизимнен өтип болған болса, алдынырақ ашылады.

Жәмийет қатнасыўшыларының улыўма жыйналысы усы Низамның 33-статьясының биринши, екинши, үшінши ҳәм бесинши бөлимлерине муўапық, жәмийет қатнасыўшыларына хабар етилген күн тәртибиндеги мәселелер бойынша ғана шешимлер қабыл етиўге ҳақылы, усы улыўма жыйналыста жәмийеттиң барлық қатнасыўшылары қатнасып атырған жағдайлар буған кирмейди.

Усы Низамның 30-статьясының екинши бөлими, екинши абзацында көрсетилген мәселелер бойынша, сондай-ақ жәмийеттиң уставында белгиленген басқа мәселелер бойынша шешимлер, егер усындай шешимди қабыл етиў ушын усы Низамда ямаса жәмийеттиң уставында көбирек даўыслар саны зәрүрлиги нәзерде тутылған болмаса, жәмийет қатнасыўшылары улыўма даўыслар санының кеминде үштен еки бөлегинен ибарат көпшилик даўыслары менен қабыл етиледі.

Усы Низамның 30-статьясының екинши бөлиминиң он екинши абзацында көрсетилген мәселелер бойынша шешимлер, жәмийеттиң барлық қатнасыўшылары тәрәпинен бир аўыздан қабыл етиледі. Қалған шешимлер, егер бундай шешимлерди қабыл етиў ушын усы Низамда ямаса жәмийеттиң уставында көбирек даўыслар саны зәрүрлиги нәзерде тутылған болмаса, жәмийет қатнасыўшылары улыўма даўыслар санының көпшилик даўысы менен қабыл етиледі.

Жәмийет қатнасыўшылары улыўма жыйналысының шешимлери, егер жәмийеттиң уставында шешимлерди қабыл етиўдиң басқаша тәртиби нәзерде тутылған болмаса, ашық даўыс бериў жолы менен қабыл етиледі.

Жәмийеттиң атқарыўшы уйымы жәмийет қатнасыўшылары улыўма жыйналысының протоколы жүргизилиўин шөлкемлестиреди.

35-статья. Жәмийет қатнасыўшылары улыўма жыйналысының протоколы

Қатнасыўшылардың улыўма жыйналысының протоколында төмендегилер көрсетиледи:

қатнасыўшылардың улыўма жыйналысы өткерилетуғын ўақыт хәм орын;
жыйналыста қатнасып атырған қатнасыўшылар ийе болған даўыслардың улыўма саны;

жыйналыстың баслығы (басқармасы) хәм хаткери, жыйналыстың күн тәртиби.

Қатнасыўшылардың улыўма жыйналысының протоколында баянатлардың тийкарғы қағыйдалары, даўысқа қойылған мәселелер хәм олар бойынша даўыс бериў жуўмақлары, жыйналыста қабыл етилген шешимлер сәўлелендирилген болыўы шәрт.

Жәмийет қатнасыўшылары улыўма жыйналысының протоколына жыйналыс өткерилгеннен соң үш күннен кешиктирилмей улыўма жыйналыстың баслығы хәм хаткери тәрәпинен қол қойылады.

36-статья. Жәмийет қатнасыўшылары улыўма жыйналысының сырттан даўыс бериў жолы менен (сораў жолы менен) қабыл етилетуғын шешими

Жәмийет қатнасыўшалары улыўма жыйналысының шешими жыйналысты өткермей (күн тәртибиндеги мәселелерди додалаў хәм даўысқа қойылған мәселелер бойынша шешимлер қабыл етиў ушын жәмийет қатнасыўшылары биргеликте қатнаспай) сырттан даўыс бериў жолы менен (сораў жолы менен) қабыл етилиўи мүмкин. Бундай даўыс бериў почта, телеграф, телетайп, телефон, электрон байланыс ямаса берилетуғын хәм қабыл етилетуғын хабарлардың дурыс болыўын хәм олардың хұжжетлер менен тастыйықланыўын тәмийинлеўши басқа байланыс қуралында хұжжетлерди алмастырыў жолы менен өткерилиўи мүмкин.

Усы Нызамның 30-статьясының екинши бөлимінде көрсетилген мәселелер бойынша жәмийет қатнасыўшылары улыўма жыйналысының шешими егер жәмийет уставында басқаша қәде нәзерде тутылған болмаса, сырттан даўыс бериў жолы менен (сораў жолы менен) қабыл етилиўи мүмкин емес.

Жәмийет қатнасыўшылары улыўма жыйналысының шешимин сырттан даўыс бериў жолы менен (сораў жолы менен) қабыл етиў пайытында усы Нызамның 34-статьясының екинши, алтыншы, жетинши хәм сегизинши бөлимлери, сондай-ақ усы Нызамның 33-статьясының биринши, үшінши, бесинши хәм жетинши бөлимлериниң режелери оларда нәзерде тутылған мүддетлерге байланыслы бөлегинде қолланылмайды.

Сырттан (сораў жолы менен) даўыс бериў тәртиби усынылып атырған күн тәртибин жәмийеттиң барлық қатнасыўшыларына хабарлаўдың мәжбүрийлигин, жәмийеттиң барлық қатнасыўшылары даўыс бериў басланғанға шекем барлық зәрүрли мағлыўмат хәм материаллар менен танысып шығыўы имканиятын, күн тәртибине қосымша мәселелерди киргизиў ҳаққында усыныслар киргизиў

имканиятын, даўыс бериў басланғанға шекем жәмийеттиң барлық қатнасыўшыларына өзгертилген күн тәртибин, сондай-ақ даўыс бериў процедурасының тамамланыў мүддетин хабар етиўдиң мәжбүрийлигин нәзерде тутқан болыўы тийис.

37-статья. Жәмийет қатнасыўшылары улыўма жыйналысының ўәкилликлери қатарына кириўши мәселелер бойынша жәмийеттиң жалғыз қатнасыўшысы тәрәпинен шешимлер қабыл етилиўи

Бир қатнасыўшыдан ибарат болған жәмийетте жәмийет қатнасыўшыларының улыўма жыйналысы ўәкилликлерине кириўши мәселелер бойынша қарарлар жәмийеттиң жалғыз қатнасыўшысы тәрәпинен жеке тәртипте қабыл етиледі ҳәм жазба рәўиште рәсмийлестириледі.

38-статья. Жәмийеттиң бақлаў кеңесиниң ўәкилликлери

Жәмийеттиң бақлаў кеңесиниң ўәкилликлери усы Нызамға муўапық жәмийеттиң уставы менен белгиленеди.

Жәмийеттиң уставында жәмийеттиң бақлаў кеңесиниң ўәкилликлерине жәмийеттиң атқарыўшы уйымларын дүзиў, олардың ўәкилликлерин мүддетинен бурын тоқтатыў, ишки аудит хызметин шөлкемлестириў ҳәм оның хызметкерлерин тайынлаў, усы Нызамның 44-статьясында нәзерде тутылған жағдайларда ири келисимлер дүзиў ҳаққындағы мәселелерди шешиў, жәмийет қатнасыўшыларының улыўма жыйналысына таярлық көриў, оны шақырыў ҳәм өткериў менен байланыслы мәселелерди шешиў, сондай-ақ, усы нызамда нәзерде тутылған басқа да мәселелерди шешиў киргизилиўи нәзерде тутылыўы мүмкин. Егер жәмийет қатнасыўшыларының улыўма жыйналысына таярлық көриў, оны шақырыў ҳәм өткериўге байланыслы мәселелерди шешиў жәмийеттиң уставы менен жәмийеттиң бақлаў кеңесиниң ўәкилликлерине киргизилген болса, жәмийеттиң атқарыўшы уйымы жәмийет қатнасыўшыларының гезексиз улыўма жыйналысы өткерилиўин талап етиў ҳуқықына ийе болады.

Жәмийеттиң бақлаў кеңесин дүзиў ҳәм оның жумыс тәртиби, сондай-ақ, жәмийеттиң бақлаў кеңеси ағзаларының ўәкилликлерин ҳәм жәмийеттиң бақлаў кеңеси баслығының ўәкилликлерин тоқтатыў тәртиби жәмийеттиң уставы менен белгиленеди.

Жәмийеттиң жеке басшылық тийкарындағы ҳәм коллегиал атқарыўшы уйымының ағзалары жәмийеттиң бақлаў кеңесиниң ағзалары болыўы мүмкин емес.

Жәмийет қатнасыўшылары улыўма жыйналысының шешимине муўапық, жәмийеттиң бақлаў кеңесиниң ағзаларына ҳақы төлениўи ҳәм (ямаса) олардың өз миннетлемелерин орынлаўы менен байланыслы шығынлары өтелиўи мүмкин. Ҳақылар ҳәм төлемлер муғдарлары жәмийет қатнасыўшылары улыўма жыйналысының шешими менен белгиленеди.

Жәмийеттин бақлаў кеңесиниң ағзалары, жәмийеттин жеке басшылық тийкарындағы атқарыўшы уйымы ўазыйпасын әмелге асырыўшы шахс ҳәм жәмийеттин коллегиял атқарыўшы уйымының жәмийеттин қатнасыўшылары болмаған ағзалары жәмийет қатнасыўшыларының улыўма жыйналысында мәсләхәт даўысы ҳуқықы менен қатнасыўы мүмкин.

Жәмийеттин бақлаў кеңеси ағзасының даўыс бериў ҳуқықын басқа шахсларға, соның ишинде бақлаў кеңесиниң басқа ағзаларына өткериўге жол қойылмайды.

39-статья. Жәмийеттин жеке басшылық тийкарындағы атқарыўшы уйымы

Жәмийеттин жеке басшылық тийкарындағы атқарыўшы уйымы (директор) жәмийет қатнасыўшыларының улыўма жыйналысы тәрәпинен жәмийеттин уставында белгиленген мүддетке сайланады. Жәмийеттин жеке басшылық тийкарындағы атқарыўшы уйымы оның қатнасыўшылары болмағанлар арасынан да сайланыўы мүмкин.

Жәмийет ҳәм оның жеке басшылық тийкарындағы атқарыўшы уйымы ўазыйпасын әмелге асырыўшы шахс арасындағы шәртнамаға жәмийеттин атынан жәмийеттин жеке басшылық тийкарындағы атқарыўшы уйымы ўазыйпасын әмелге асырыўшы шахс сайланған улыўма жыйналыстағы басшылық етиўши шахс тәрәпинен ямаса жәмийет қатнасыўшылары улыўма жыйналысының шешими менен ўәкилик берилген жәмийет қатнасыўшысы тәрәпинен қол қойылады.

Жәмийеттин жеке басшылық тийкарындағы атқарыўшы уйымы сыпатында тек ғана физикалық шахс жұмыс жүргизиўи мүмкин.

Жәмийеттин жеке басшылық тийкарындағы атқарыўшы уйымы:

жәмийеттин атынан исеним қағазсыз жұмыс жүргизеди, соның ишинде оның мәплерин билдиреди ҳәм келисимлер дүзеди;

жәмийеттин атынан ўәкилик етиў ҳуқықы ушын исеним қағазлар бередиди;

жәмийет хызметкерлери менен мийнет шәртнамаларын дүзеди ҳәм оларды бийкарлайды, хызметкерлерге хошаметлеў илажларын ҳәм интизамлы жазаларды қолланады;

усы Нызам ҳәм жәмийеттин уставы менен жәмийет қатнасыўшыларының улыўма жыйналысы ҳәм жәмийеттин бақлаў кеңеси ўәкиликлерине киргизилмеген басқа да ўәкиликлерди әмелге асырады.

Жәмийеттин жеке басшылық тийкарындағы атқарыўшы уйымының жұмысы ҳәм ол тәрәпинен шешимлер қабыл етиў тәртиби жәмийеттин ҳужжетлери менен, сондай-ақ жәмийет ҳәм оның жеке басшылық тийкарындағы атқарыўшы уйымы ўазыйпасын әмелге асырыўшы шахс арасындағы дүзилген шәртнама менен белгиленеди.

40-статья. Жәмийеттик коллегиялык атқарыўшы уйымы

Егер жәмийеттиң уставында жәмийеттиң коллегиялык атқарыўшы уйымы (басқармасы, дирекциясы хәм басқаларды) дүзиў нәзерде тутылған болса, бундай уйым жәмийет қатнасыўшыларының улыўма жыйналысы тәрәпинен жәмийеттиң уставында белгиленген муғдарда хәм мүддетке сайланады.

Жәмийеттиң коллегиялык атқарыўшы уйымының ағзасы етип тек ғана физикалык шахс сайланады, ол жәмийеттиң қатнасыўшысы болмаўы мүмкин.

Жәмийеттиң коллегиялык атқарыўшы уйымы жәмийеттиң уставы менен өз ўәкиликлери қатарына киргизилген ўәкиликлерди әмелге асырады.

Жәмийеттиң коллегиялык атқарыўшы уйымының баслығы жәмийет қатнасыўшыларының улыўма жыйналысы тәрәпинен сайланады.

Жәмийеттиң коллегиялык атқарыўшы уйымының жумысы хәм ол тәрәпинен шешимлер қабыл етиў тәртиби жәмийеттиң хўжетлери менен белгиленеди.

Жәмийеттиң коллегиялык атқарыўшы уйымының ағзасы даўыс бериў хўқықын басқа шахсларға, соның ишинде жәмийеттиң коллегиялык атқарыўшы уйымының басқа ағзаларына бериўине жол қойылмайды.

41-статья. Жәмийеттиң басқарыў уйымларының шешимлери ўстинен шағым етиў

Жәмийет қатнасыўшыларының улыўма жыйналысының усы Нызам хәм басқа нызам хўжетлери, жәмийеттиң уставының талаплары бузылған ҳалда қабыл етилген хәм жәмийет қатнасыўшыларының хўқықлары және нызамлы мәплерин бузатуғын шешими даўыс бериўде қатнаспаған ямаса тартыслы шешимге қарсы даўыс берген жәмийет қатнасыўшысының арзасына муўапық суд тәрәпинен ҳақыйқый емес деп табылыўы мүмкин. Бундай арза жәмийет қатнасыўшысы қабыл етилген арза ҳаққында билген ямаса билиўи шәрт болған күннен баслап еки ай ишинде берилиўи мүмкин. Егер жәмийет қатнасыўшысы шағымға себеп болған шешимди қабыл еткен жәмийет қатнасыўшыларының улыўма жыйналысында қатнасқан болса, усы арза усындай шешим қабыл етилген күннен баслап еки ай ишинде берилиўи мүмкин.

Суд истиң барлық жағдайларын есапқа алған ҳалда, егер арза берген жәмийет қатнасыўшысының даўысы даўыс бериў нәтийжелерине тәсир көрсете алыўы мүмкин болмаса хәм (ямаса) жол қойылған қағыйда бузарлық әҳмийетли болмаса хәм (ямаса) шешим жәмийеттиң усы қатнасыўшысына зыян тийгизбеген болса, шағымға себеп болған шешимди өз күшинде қалдырыўға ҳақылы.

Жәмийеттиң бақлаў кеңесиниң, жәмийеттиң жеке басшылық тийкарындағы атқарыўшы уйымының, жәмийеттиң коллегиялык атқарыўшы уйымының усы Нызам хәм басқа нызам хўжетлериниң, жәмийеттиң уставы талаплары бузылған ҳалда қабыл етилген хәм жәмийет қатнасыўшысының хўқықлары және

нызамлы мәплерин бузатуғын шешими жәмийеттиң усы қатнасыўшысының арзасына муўапық суд тәрәпинен ҳақыйқый емес деп табылыўы мүмкин.

42-статья. Жәмийеттиң бақлаў кеңеси ағзаларының, жәмийеттиң жеке басшылық тийкарындағы атқарыўшы уйымының, жәмийеттиң коллегиял атқарыўшы уйымы ағзаларының жуўапкершилиги

Жәмийеттиң бақлаў кеңесиниң ағзалары, жәмийеттиң жеке басшылық тийкарындағы атқарыўшы уйымы, жәмийеттиң коллегиял атқарыўшы уйымының ағзалары өз хуқықларын әмелге асырыўда ҳәм миннетлемелерин орынлаўда жәмийеттиң мәплерин гөзлеп ҳадал ҳәм ақылға уғрас ҳәрекет етиўи керек.

Жәмийеттиң бақлаў кеңесиниң ағзалары, жәмийеттиң жеке басшылық тийкарындағы атқарыўшы уйымы, жәмийеттиң коллегиял атқарыўшы уйымының ағзалары оған өзлериниң айыплы ҳәрекетлери (ҳәрекетсизлиги) себепли келтирилген зәлел ушын, егер нызамларда басқа тийкарлар ҳәм жуўапкерлик муғдарлары көрсетилген болмаса, жәмийеттиң алдында жуўапкер болады. Бунда жәмийетке зәлел келтириўге алып келген шешимге қарсы даўыс берген ямаса даўыс бериўде қатнаспаған жәмийеттиң бақлаў кеңесиниң ағзалары, жәмийеттиң коллегиял атқарыўшы уйымының ағзалары жуўапкер болмайды.

Жәмийеттиң бақлаў кеңеси ағзаларының, жәмийеттиң жеке басшылық тийкарындағы атқарыўшы уйымының, жәмийеттиң коллегиял атқарыўшы уйымы ағзаларының жуўапкерлиги тийкарлары ҳәм муғдарын анықлаўда ис айланысы дәстүрлери ҳәм ис ушын әҳмийетли басқа жағдайлар итибарға алыныўы тийис.

Егер усы статьяның қәделерине муўапық бир неше шахс жуўапкер болса, олардың жәмийет алдындағы жуўапкерлиги солидар болады.

Жәмийет ямаса оның қатнасыўшысы жәмийеттиң бақлаў кеңесиниң ағзасы, жәмийеттиң жеке басшылық тийкарындағы атқарыўшы уйымы ҳәм жәмийеттиң коллегиял атқарыўшы уйымы ағзасы тәрәпинен жәмийетке келтирилген зәлелдиң орнын қаплаў ҳаққындағы даўа менен судқа мүрәжат етиўге ҳақылы.

V-бап. Жәмийеттиң келисим дүзиўден мәпдарлығы. Ири келисимлер

43-статья. Жәмийеттиң келисим дүзиўден мәпдарлығы

Жәмийеттиң бақлаў кеңесиниң ағзасы, жәмийеттиң жеке басшылық тийкарындағы атқарыўшы уйымы ўазыйпасын әмелге асырыўшы шахслар, жәмийеттиң коллегиял атқарыўшы уйымы ағзасы дүзилиўинен мәпдар болған ямаса өз аффилленген шахслары менен биргеликте жәмийет қатнасыўшылары улыўма даўыслары санының жигирма ҳәм оннан артық процентине ийе болған жәмийет қатнасыўшысының мәпдарлығы болған келисимлер жәмийет қатнасыўшылары улыўма жыйналысының келисимсиз жәмийет тәрәпинен дүзилиўине жол қойылмайды.

Усы статьяның биринши бөлімінде көрсетілген шахслар, олардың ерлери (қаяллары), ата-аналары, балалары, аға-инилери, апа-сіндилери және (ямаса) олардың аффиленген шахслары төмендегі жағдайларда жәмийет тәрәпинен келісім дүзіліуінен мәпдар шахслар деп мойынланады:

келісім тәрәплери есапланса ямаса жәмийет пенен қатнасықларда үшінши шахслардың мәплерин билдирсе;

келісім тәрәпи есапланыушы ямаса жәмийет пенен қатнасықларда үшінши шахслардың мәплерин қорғаушы юридикалық шахстың акцияларының (пайлары, үлеслеринин) жигирма және оннан артық процентине ийе болса (қәр бири өз алдына ямаса жәмленген қалда);

келісім тәрәпи есапланыушы ямаса жәмийет пенен қатнасықларда үшінши шахслардың мәплерин қорғаушы юридикалық шахстың басқарыу ұйымларында лауазым ийелеп турған болса.

Усы статьяның биринши бөлімінде көрсетілген шахслар жәмийеттің уставында белгіленген басқа жағдайларда да жәмийеттің келісім дүзіуінен мәпдар шахслар деп тән алынады.

Усы статьяның биринши бөлімінде көрсетілген шахслар:

олар, олардың ерлери (қаяллары), ата-аналары, балалары, аға-инилери, апа-сіндилери және (ямаса) аффиленген шахслары акцияларының (пайлары үлеслеринин) жигирма және оннан артық процентине ийе болған юридикалық шахслар қаққындағы;

олар, олардың ерлери (қаяллары), ата-аналары, балалары, аға-инилери, апа-сіндилери және (ямаса) аффиленген шахслары басқарыу ұйымларында лауазым ийелеп турған юридикалық шахслар қаққындағы;

олар дүзіліуінен мәпдар деп тән алыныуы мүмкин болған дүзіліп атырған ямаса дүзіліуі нәзерде тутылған келісімлер қаққындағы мағлыұматты жәмийет қатнасыушылары улыұма жыйналысының дыққатына жеткеріуі керек.

Дүзіліуінен мәпдарлық болған келісімлерди жәмийеттің дүзіуі қаққындағы шешим жәмийет қатнасыушыларының улыұма жыйналысы тәрәпинен оның дүзіліуінен мәпдар болмаған жәмийет қатнасыушыларының улыұма дауысларының көпшилик дауысы менен қабыл етиледі.

Егер келісім жәмийет пенен басқа тәрәп арасында келісім дүзіліуінен мәпдар шахс усы статьяның биринши және екінши бөлімлерине мууапық усындай шахс деп тән алынатуғын пайытқа шекем болған, әдеттегі хожалық жұмысы барысында дүзілген болса, мәпдарлық болған келісімди дүзіуі усы статьяның бесінши бөлімінде нәзерде тутылған жәмийет қатнасыушылары улыұма жыйналысының шешимин талап етпейди (жәмийет қатнасыушыларының кейинги улыұма жыйналысы өткерилетуғын сәнге шекем шешим талап етилмейди).

Дүзіліуінен мәпдарлық болған және усы статьяда нәзерде тутылған талаптар бузылған жағдайда дүзілген келісімлер жәмийеттің ямаса оның

қатнасыушысының дауасы тийкарында суд тәрeпинен ҳақыйқыи емес деп табылыуы мүмкин.

Мәпдар шахс жәмийет алдында өзи тәрeпинен жәмийетке келтирилген зәлел муғдарында жууапкер болады. Егер бир неше шахс жууапкер болса, олардың жәмийет алдындағы жууапкерлиги солидар болады.

Жәмийетте жәмийеттиң бақлау кеңеси дүзилген жағдайда, дүзилиуинен мәпдарлық болған келисимлерди дүзиу ҳаққындағы шешимди қабыл етиу жәмийеттиң уставы менен оның ўәкилликлерине киргизилиуи мүмкин, келисим ямаса келисимниң предмети болған мүлктиң баҳасы бойынша ҳақы төлеу суммасы жәмийеттиң соңғы есабат дәуириндеги бухгалтериялық есабатлары, мағлыұматлары тийкарында анықланған мүлки баҳасының бес процентинен артық болған жағдайлар буған кирмейди.

44-статья. Ири келисимлер

Егер жәмийеттиң уставында ири келисимлердиң бираз үлкен муғдары нәзерде тутылған болмаса, бундай келисимлерди дүзиу ҳаққындағы шешим қабыл етилетуғын күннен алдыңғы соңғы есабат дәуири ушын бухгалтериялық есабатлардың мағлыұматлары тийкарында анықланған жәмийет мүлки баҳасының жигирма бес процентинен артық баҳаға ийе болған мүлкин жәмийеттиң алыуы, ийелигинен шығарыуы ямаса жәмийеттиң тиккелей яки тиккелей емес мүлкин ийелигинен шығарыуы итималы менен байланысly болған келисим ямаса өз-ара байланысly бир неше келисим ири келисим деп есапланады. Жәмийеттиң әдеттеги хожалық жумысы барысында дүзилетуғын келисимлер ири келисим деп тән алынбайды.

Усы статьяның мақсетлери ушын ири келисим нәтийжесинде жәмийеттиң ийелигинен шығарылатуғын мүлктиң баҳасы оның бухгалтериялық есабы мағлыұматлары тийкарында, жәмийет алатуғын мүлктиң баҳасы болса-усынылған баҳа тийкарында анықланады.

Ири келисимди дүзиу ҳаққындағы шешим жәмийет қатнасыушыларының улыуа жыйналысы тәрeпинен қабыл етиледи.

Жәмийетке жәмийеттиң бақлау кеңеси дүзилген жағдайда, баҳасы жәмийеттиң мүлки баҳасының жигирма бестен елиу процентине шекем қурайтуғын мүлкти алыу, ийелигинен шығарыу ямаса жәмийеттиң тиккелей яки тиккелей емес ийелигинен шығарыуы итималы менен байланысly болған ири келисимлерди дүзиу ҳаққындағы шешимлерди қабыл етиу жәмийеттиң уставына мууапық жәмийеттиң бақлау кеңесиниң ўәкилликлерине киргизилиуи мүмкин. Бунда бақлау кеңесиниң айыбы менен ири келисим дүзилиуи нәтийжесинде келтирилген зәлел ушын жәмийеттиң бақлау кеңеси улыуа жыйналысы алдында жууапкер болады.

Усы статьяда нәзерде татылған талаптар бузылған ҳалда дүзилген ири келисим жәмийеттиң ямаса оның қатнасыўшысының даўасына муўапық суд тәрәпинен ҳақыйқый емес деп табылыўы мүмкин.

VI-бап. Жәмийеттиң жұмысын қадағалаў

45-статья. Жәмийеттиң тексерий комиссиясы (ревизоры)

Жәмийеттиң уставында жәмийеттиң тексерий комиссиясын дүзий (ревизорын сайлаў) нәзерде татылыўы мүмкин. Он бес адамнан артық қатнасыўшысы болған жәмийетлерде жәмийеттиң тексерий комиссиясын дүзий (ревизорын сайлаў) шәрт. Жәмийеттиң қатнасыўшысы болмаған шахс та жәмийеттиң тексерий комиссиясының ағзасы (ревизор) болыўы мүмкин.

Егер жәмийеттиң уставында нәзерде татылған болса, жәмийеттиң тексерий комиссиясы (ревизоры) ўазыйпасын жәмийет пенен, жәмийеттиң бақлаў кеңесиниң ағзалары менен, жәмийеттиң жеке басшылық тийкарындағы атқарыўшы уйымы ўазыйпасын атқарыўшы шахс пенен, жәмийеттиң коллегиял атқарыўшы уйымы ағзалары ҳәм жәмийеттиң қатнасыўшылары менен мүклик мәплер менен байланыслы болмаған аудиторлық шөлкем әмелге асырыўы мүмкин.

Жәмийеттиң бақлаў кеңесиниң ағзалары, жәмийеттиң жеке басшылық тийкарындағы атқарыўшы уйымы ўазыйпасын әмелге асырыўшы шахс ҳәм жәмийеттиң коллегиял атқарыўшы уйымы ағзалары жәмийеттиң тексерий комиссиясының ағзалары (ревизоры) болыўы мүмкин емес.

Жәмийеттиң тексерий комиссиясы (ревизоры) жәмийет қатнасыўшыларының улыўма жыйналысы тәрәпинен жәмийеттиң уставында белгиленген мүддетке сайланады.

Жәмийеттиң тексерий комиссиясы ағзаларының саны жәмийеттиң уставында белгиленеди.

Жәмийеттиң финанс-хожалық жұмысын тексерий ревизиялық комиссияның интасына, қатнасыўшылардың улыўма жыйналысының, бақлаў кеңесиниң шешимине ямаса жәмийет қатнасыўшыларының улыўма даўыслары санының жәми кеминде оннан бир бөлегине ийе болған жәмийет қатнасыўшыларының талабына муўапық бир жыллық ямаса басқа дәуир ушын жұмыс нәтийжелери бойынша әмелге асырылады.

Жәмийеттиң тексерий комиссиясының (ревизорының) талабына муўапық жәмийеттиң бақлаў кеңесиниң ағзалары жәмийеттиң жеке басшылық тийкардағы атқарыўшы уйымы ўазыйпасын әмелге асырыўшы шахс, жәмийеттиң коллегиял атқарыўшы уйымы ағзалары, сондай-ақ, жәмийеттиң хызметкерлери аўызеки ямаса жазба түрде зәрүр түсиниклер бериўи шәрт.

Жәмийеттиң тексерий комиссиясы (ревизоры) жәмийеттиң бир жыллық есабатларын ҳәм бухгалтериялық балансларын олар жәмийет

қатнасыўшыларының улыўма жыйналысында тастыйықланғанға шекем мәжбүрий тәртипте тексерийден өткереди.

Жәмийеттиң тексерий комиссиясының (ревизорының) жумыс тәртиби жәмийеттиң ҳужжетлери менен белгиленеди.

45¹-статья. Ишки аудит хызмети

Активлериниң баланслық қуны бир миллиард сумнан артық болған жәмийетте ишки аудит хызмети дүзиледи. Жәмийеттиң бақлаў кеңеси ишки аудит хызметин шөлкемлестиреди ҳәм оның хызметкерлерин тайынлайды. Ишки аудит хызмети жәмийеттиң бақлаў кеңесине есап береди.

Ишки аудит хызмети жәмийеттиң атқарыўшы уйымы, ўәкилханалары ҳәм филиаллары тәрәпинен нызам ҳужжетлерине, шөлкемлестирий ҳужжетлери ҳәм басқа да ҳужжетлерге бойсынылыўын, бухгалтерия есабы ҳәм финанслық есабатларда мағлыўматлардың толық ҳәм дурыс сәўлелендирилиўи тәмийинлениўин, хожалық операцияларын әмелге асырыўдың белгиленген қағыйдалары ҳәм тәртиплерине бойсынылыўын, активлердиң сақланыўын, сондай-ақ, жәмийетти басқарыў бойынша нызам ҳужжетлеринде белгиленген талапларға бойсынылыўын тексерий ҳәм бул бойынша мониторинг алып барыў арқалы жәмийеттиң атқарыўшы уйымы, ўәкилханалары ҳәм филиаллары жумысын қадағалайды ҳәм баҳалайды.

Ишки аудит хызмети өз жумысын Өзбекстан Республикасы Министрлер Кабинети тәрәпинен белгиленетуғын тәртипке муўапық әмелге асырады.

46-статья. Жәмийеттиң аудиторлық тексерийи

Финанс есабатлары дурыслығын, бухгалтериялық есапты жүргизиў тәртиниң белгиленген талапларына муўапықлығын тексерий ушын жәмийет қатнасыўшылары улыўма жыйналысының шешимине муўапық нызам ҳужжетлеринде белгиленген тәртипте аудиторлық шөлкем тартылады.

Устав қорындағы (устав капиталындағы) мәмлекеттиң үлеси елиў проценттен артық болған жәмийетлерде аудиторлық тексерий өткерий ушын аудиторлық шөлкемди таңлаў Өзбекстан Республикасы Мәмлекетлик мүлкти басқарыў мәмлекетлик комитети ҳәм Өзбекстан Республикасы Финанс министрлиги тәрәпинен белгиленетуғын дизим бойынша таңлаў тийкарында әмелге асырылады.

47-статья. *26-декабрь 2007-жылдағы 180/III-санлы Нызамы менен алып тасланған*

48-статья. Жәмийеттиң хўжетлерин сақлаў

Жәмийет, егер нызам хўжетлеринде басқаша қәде нәзерде тутылған болмаса, төмендеги хўжетлерди уставта белгиленген мүддет даўамында сақлаўы шәрт:

жәмийеттиң шөлкемлестириў хўжетлери, сондай-ақ, жәмийеттиң шөлкемлестириў хўжетлерине киргизилген ҳәм белгиленген тәртипте дизимнен өткерилген өзгерислер ҳәм қосымшалар;

жәмийет шөлкемлестириўшилери жыйналысының жәмийетти шөлкемлестириў ҳәм жәмийеттиң уставлық қорына (уставлық капиталына) қосылатуғын ақшасыз үлеслердиң ақшалай баҳасын тастыйықлаў ҳаққындағы шешимди, сондай-ақ, жәмийетти шөлкемлестириўге байланыслы басқа да шешимлерди өз ишине алған протоколы;

жәмийеттиң мәмлекетлик дизимнен өткерилгенлигин тастыйықлаўшы хўжет;

жәмийеттиң өз балансында турған мүлкке болған хўқықын тастыйықлаўшы хўжетлер;

жәмийеттиң филиаллары ҳәм ўәкилханалары ҳаққындағы режелер;

жәмийет қатнасыўшылары улыўма жыйналысларының жәмийеттиң бақлаў кеңеси, жәмийеттиң коллегиял атқарыўшы уйымы ҳәм жәмийеттиң тексеріў комиссиясы мәжилислериниң протоколлары;

жәмийеттиң тексеріў комиссиясының (ревизорының) ҳәм аудиторлық шөлкеминиң жуўмақлары;

нызам хўжетлеринде нәзерде тутылған басқа да хўжетлер.

Жәмийет усы статьяның биринши бөлиминде нәзерде тутылған хўжетлерди өзиниң атқарыўшы уйымы жайласқан жерде ямаса жәмийет қатнасыўшыларына белгили болған ҳәм олар ушын қолай болған басқа орында сақлайды.

VII бап. Жәмийетти қайта шөлкемлестириў ҳәм сапластырыў**49-статья. Жәмийетти қайта шөлкемлестириў**

Жәмийет қатнасыўшылары улыўма жыйналысының шешимине муўапық, жәмийет усы Нызамда нәзерде тутылған тәртипте қайта шөлкемлестирилиўи мүмкин.

Жәмийетти қайта шөлкемлестириў қосып жиберіў, бирлестириў, бөлиў, ажыратып шығарыў ҳәм қайта дүзиў түринде әмелге асырылыўы мүмкин.

Жәмийет, бирлестириў түриндеги қайта шөлкемлестириў жағдайларын есапқа алмағанда, қайта шөлкемлестириў нәтийжесинде дүзилетуғын юридикалық шахслар мәмлекетлик дизимнен өткерилген пайыттан баслап қайта шөлкемлестирилген деп есапланады.

Жәмийет оған басқа жәмийетти бирлестириў түринде қайта шөлкемлестирилгенде олардан бириншиси юридикалық шахслардың бирден-бир мәмлекетлик реестрине бирлестирилген жәмийеттиң жумысы тоқтатылғаны ҳаққында жазыў киргизилген пайыттан баслап қайта шөлкемлестирилген деп есапланады.

Қайта шөлкемлестириў нәтийжесинде дүзилген жәмийетлерди мәмлекетлик дизимнен өткерийў ҳәм қайта шөлкемлестирилген жәмийетлердиң жумысын тоқтатыў ҳаққындағы жазыўларды киргизиў, сондай-ақ, уставқа киргизилген өзгерислерди мәмлекетлик дизимнен өткерийў нызам ҳужжетлеринде белгиленген тәртипте әмелге асырылады.

Жәмийетти қайта шөлкемлестириў ҳаққындағы қарар қабыл етилген сәненен баслап, жәмийет қосып жиберийў ямаса бирлестириў түринде қайта шөлкемлестирилгенде болса, бул ҳаққында қосылыўда ямаса бирлестириўде қатнасып атырған жәмийетлерден соңғысы тәрәпинен шешим қабыл етилген сәненен баслап отыз күннен кешиктирмей жәмийет бул ҳаққында жәмийеттиң өзине белгили барлық кредиторларды жазба рәўиште хабардар етиўи ҳәм қабыл етилген шешим ҳаққында ғалаба хабар қуралларында хабар жәриялаўы шәрт. Бунда жәмийет кредиторларды өзлерине хабарнамалар жиберилген сәненен баслап отыз күн ишинде ямаса шешим қабыл етилгенлиги ҳаққында хабар жәрияланған сәненен баслап отыз күн ишинде жәмийеттиң тийисли миннетлемелери мүддетинен бурын тоқтатылыўы ямаса орынланыўын ҳәм көрген залелдиң орны қапланыўын жазба рәўиште талап етиўге ҳақылы.

Қайта шөлкемлестириў нәтийжесинде дүзилген жәмийетлерди мәмлекетлик дизимнен өткерийў, қайта шөлкемлестирилген жәмийетлердиң жумысын сапластырыў ҳаққындағы жазыўларды киргизиў усы статьяның алтыншы бөлиминде белгиленген тәртипте кредиторлар хабардар етилгенлигиниң дәлиллери усынылған жағдайда ғана әмелге асырылады.

50-статья. Жәмийетлерди қосып жиберийў

Өз жумысын сапластырған еки ямаса бирнеше жәмийеттиң барлық ҳуқықлары ҳәм миннетлерин өткерийў жолы менен жаңа жәмийетти шөлкемлестириў жәмийетлердиң қосып жиберилиўи деп тән алынады.

Қосып жиберийў түриндеги қайта шөлкемлестириўде қатнасыўшы ҳәр бир жәмийет қатнасыўшыларының улыўма жыйналысы усындай қайта шөлкемлестириў ҳаққында, қосып жиберийў шәртнамасын ҳәм қосып жиберийў нәтийжесинде дүзилип атырған жәмийеттиң уставын тастыйықлаў ҳаққында, сондай-ақ, тапсырыў актин тастыйықлаў ҳаққында шешимлер қабыл етеди.

Қосып жиберийў нәтийжесинде шөлкемлестирилип атырған жәмийеттиң барлық қатнасыўшылары тәрәпинен қол қойылған қосып жиберийў ҳаққындағы шәртнама устав пенен биргеликте оның шөлкемлестириў ҳужжети болып есапланады ҳәм ол Өзбекстан Республикасының Пуқаралық кодекси ҳәм усы

Нызам менен шөлкемлестириў шэртнамасына қойылатуғын барлық талаптарға сәйкес болуы тийис.

Қосып жиберіў түрінде қайта шөлкемлестириўде қатнасыўшы ҳәр бир жәмийет қатнасыўшыларының улыўма жыйналысы тәрәпинен усундай қайта шөлкемлестириў ҳаққында ҳәм қосып жиберіў шэртнамасын, қосып жиберіў нәтийжесинде шөлкемлестирилип атырған жәмийеттиң уставын ҳәм тапсырыў актин тастыйықлаў ҳаққындағы шешим қабыл етилген жағдайда, қосып жиберіў нәтийжесинде шөлкемлестирилип атырған жәмийеттиң атқарыўшы уйымларын сайлаў, қосып жиберіўде қатнасып атырған жәмийетлердиң қатнасыўшыларының қоспа улыўма жыйналысында әмелге асырылады. Бундай улыўма жыйналысты өткеріў мүддетлери ҳәм тәртиби қосып жиберіў ҳаққындағы шэртнамада белгиленеди.

Жәмийетлер қосып жиберилгенде олардың ҳәр бириниң барлық ҳуқықлары ҳәм миннетлери тапсырыў актлерине муўапық қосып жиберіў нәтийжесинде дүзилген жәмийетке өтеди.

51-статья. Жәмийетти бирлестириў

Бир ямаса бирнеше жәмийетти олардың ҳуқықлары ҳәм миннетлерин басқа жәмийетке өткерген ҳалда сапластырыў, жәмийети бирлестириў деп тән алынады.

Бирлестириў түрінде қайта шөлкемлестириўде қатнасыўшы ҳәр бир жәмийет қатнасыўшыларының улыўма жыйналысы бундай қайта шөлкемлестириў ҳаққында, бирлестириў туўралы шэртнаманы тастыйықлаў ҳаққында шешим қабыл етеди, бирлестирилип атырған жәмийет қатнасыўшыларының улыўма жыйналысы болса, тапсырыў актин тастыйықлаў ҳаққында да шешим қабыл етеди.

Бирлестириўде қатнасыўшы жәмийетлер қатнасыўшыларының қоспа улыўма жыйналысы бирлестирилип атырған жәмийеттиң шөлкемлестириў ҳужжетлерине жәмийеттиң қатнасыўшыларының қурамы өзгериўи, олардың үлеслери муғдарларын белгилеў менен байланыслы өзгерислерди, бирлестириў ҳаққындағы шэртнамада нәзерде туюлған басқа да өзгерислерди киргизеди, сондай-ақ, зәрүрлик болған жағдайда, басқа да мәселелерди, соның ишинде бирлестирилип атырған жәмийеттиң уйымларын сайлаў ҳаққындағы мәселелерди шешеди. Бундай улыўма жыйналысты өткеріў мүддетлери ҳәм тәртиби бирлестириў ҳаққындағы шэртнамада белгиленеди.

Бир жәмийет басқасына бирлестирилгенде, тапсырыў актине муўапық, бирлестирилип атырған жәмийеттиң барлық ҳуқықлары ҳәм миннетлери бирлестирип алып атырған жәмийетке өтеди.

52-статья. Жәмийетти бөлиў

Жәмийетти оның барлық ҳуқықлары ҳәм миннетлерин жаңадан дүзилген жәмийетлерге өткерген ҳалда сапластырыў, жәмийетти бөлиў деп тән алынады.

Бөлийү түрінде қайта шөлкемлестірилип атырған жәмийет қатнасыўшыларының улыўма жыйналысы бундай қайта шөлкемлестіриў ҳаққында, жәмийетти бөлийү тәртиби ҳәм шәртлери ҳаққында, жаңа жәмийетлерди шөлкемлестіриў ҳәм бөлийү балансын тастыйықлаў ҳаққында шешим қабыл етеди.

Бөлийү нәтийжесинде дүзилип атырған ҳәр бир жәмийеттиң қатнасыўшылары шөлкемлестіриў шәртнамасына қол қояды. Бөлийү нәтийжесинде шөлкемлестірилип атырған ҳәр бир жәмийет қатнасыўшыларының улыўма жыйналысы жәмийеттиң уставын тастыйықлайды ҳәм оның уйымларын сайлайды.

Жәмийет бөлингенде оның барлық ҳуқықлары ҳәм миннетлери бөлийү балансына муўапық бөлийү нәтийжесинде шөлкемлестірилген жәмийетлерге өтеди.

Егер бөлийү балансы қайта шөлкемлестірилген жәмийеттиң ҳуқықы мийрасхорын анықлаў имканиятын бермесе, қайта шөлкемлестіриў нәтийжесинде дүзилген юридикалық шахслар қайта шөлкемлестірилген жәмийеттиң миннетлери бойынша оның кредиторлары алдында солидар жуўапкер болады.

53-статья. Жәмийетти бөлип шығарыў

Қайта шөлкемлестірилип атырған жәмийетти сапластырмастан, оның ҳуқықлары ҳәм миннетлериниң бир бөлегин өткерген ҳалда бир ямаса бир неше жәмийетти дүзиў, жәмийетти бөлип шығарыў деп тән алынады.

Бөлип шығарыў түрінде қайта дүзилип атырған жәмийет қатнасыўшыларының улыўма жыйналысы бундай қайта шөлкемлестіриў ҳаққында, бөлип шығарыў тәртиби ҳәм шәртлери ҳаққында, жаңа жәмийетти (жаңа жәмийетлерди) шөлкемлестіриў ҳаққында ҳәм бөлийү балансын тастыйықлаў ҳаққында шешим қабыл етеди, ажыратып шығарыў түрінде қайта дүзилип атырған жәмийеттиң шөлкемлестіриў ҳүжетлерине жәмийет қатнасыўшылары қурамының өзгериўи, олардың үлеслери муғдарлары анықланыўы менен байланыслы болған өзгерислерди ҳәм бөлип шығарыў ҳаққындағы шешимде нәзерде тутылған басқа да өзгерислерди киргизеди, сондай-ақ, зәрүрлик болған жағдайда, басқа мәселелерди, соның ишинде жәмийеттиң уйымларын сайлаў ҳаққындағы мәселелерди шешеди.

Бөлип шығарылып атырған жәмийеттиң қатнасыўшылары шөлкемлестіриў шәртнамасына қол қояды. Бөлип шығарылып атырған жәмийет қатнасыўшыларының улыўма жыйналысы оның уставын тастыйықлайды ҳәм жәмийеттиң уйымларын сайлайды.

Егер бөлип шығарылып атырған жәмийеттиң бирден-бир қатнасыўшысы қайта дүзилип атырған жәмийет болса, оның улыўма жыйналысы жәмийетти бөлип шығарыў түрінде қайта шөлкемлестіриў ҳаққында, ажыратып шығарыў

тәртіби хәм шәртлери ҳаққында шешим қабыл етеди, сондай-ақ, бөлип шығарылып атырған жәмийеттиң уставын хәм бөлиў балансын тастыйықлайды, бөлип шығарылып атырған жәмийеттиң уйымларын сайлайды.

Жәмийеттен бир ямаса бир неше жәмийет бөлип шығарылғанда қайта шөлкемлестирилген жәмийеттиң ҳуқықлары хәм миннетлериниң бир бөлеги бөлиў балансына муўапық олардың хәр бирине өтеди.

Егер бөлиў балансы қайта шөлкемлестирилген жәмийеттиң ҳуқықый мийрасхорын анықлаў имканиятын бермесе, қайта шөлкемлестириў нәтийжесинде дүзилген юридикалық шахслар қайта шөлкемлестирилген жәмийеттиң миннетлери бойынша оның кредиторлары алдында солидар жуўапкер болады.

54-статья. Жәмийетти қайта шөлкемлестириў

Жәмийет нызам ҳужжетлеринде нәзерде тутылған басқа шөлкемлестириў-ҳуқықый түрдеги коммерциялық шөлкем етип қайта дүзилиўге ҳақылы.

Қайта дүзиў түринде қайта шөлкемлестирилип атырған жәмийет қатнасыўшыларының улыўма жыйналысы бундай қайта шөлкемлестириў ҳаққында, қайта дүзиў тәртіби хәм шәртлери ҳаққында, жәмийет қатнасыўшыларының үлеслерин қайта дүзиў нәтийжесинде шөлкемлестирилип атырған юридикалық шахстың акцияларына (үлеслери, пайларына) алмастырыў тәртіби ҳаққында усы юридикалық шахстың шөлкемлестириў ҳужжетлерин тастыйықлаў ҳаққында, сондай-ақ, тапсырыў актин тастыйықлаў ҳаққында шешим қабыл етеди.

Қайта дүзиў нәтийжесинде шөлкемлестирилип атырған юридикалық шахстың қатнасыўшылары усындай юридикалық шахслар ҳаққындағы нызам талапларына муўапық оның уйымларын сайлаў ҳаққында қарар қабыл етеди хәм тийисли уйымға қайта дүзиў нәтийжесинде шөлкемлестирилип атырған юридикалық шахсты мәмлекетлик дизимнен өткериўге байланыслы ҳәрекетлерди әмелге асырыўды тапсырады.

Жәмийетти қайта дүзиў нәтийжесинде шөлкемлестирилген юридикалық шахсқа қайта шөлкемлестирилген жәмийеттиң барлық ҳуқықлары хәм миннетлери тапсырыў актине муўапық өтеди.

55-статья. Жәмийетти сапластырыў

Жәмийет усы Нызам хәм жәмийеттиң уставы талаплары есапқа алынған ҳалда ықтиярлы рәуиште сапластырылыўы мүмкин. Жәмийет нызам ҳужжетлеринде нәзерде тутылған тийкарлар бойынша судтың шешимине муўапықта сапластырылыўы мүмкин. *(ҚР ЖК 25.04.2009-ж. 240/III-санлы Қарарына тийкар өзгерислер киритилген)*

Жәмийетти сапластырыу оның хуқықлары хәм миннетлери хуқықы мийрасхорлық тәртибинде басқа шахсларға өтпеген ҳалда жумысының сапластырылыуына себеп болады.

Жәмийет қатнасыушыларының улыўма жыйналысының жәмийетти ықтиярлы рәуиште сапластырыу хәм сапластырыушыны тайынлау ҳаққындағы шешими жәмийеттиң бақлау кеңесиниң, атқарыушы уйымының ямаса қатнасыушысының усынысына муўапық қабыл етиледі. *(ҚР ЖК 25.04.2009-ж. 240/III-санлы Қарарына тийкар өзгерислер киритилген)*

Ықтиярлы рәуиште сапластырылып атырған жәмийет қатнасыушыларының улыўма жыйналысы жәмийетти сапластырыушыны тайынлау ҳаққында шешим қабыл етеди. *(ҚР ЖК 25.04.2009-ж. 240/III-санлы Қарарына тийкар өзгерислер киритилген)*

Сапластырыушы тайынланған пайыттан баслап жәмийет жумысларын басқарыу бойынша барлық ўәкиликлер сапластырыушыға өтеди. Сапластырыушы сапластырылып атырған жәмийеттиң атынан судта қатнасады. *ҚР ЖК 25.04.2009-ж. 240/III-санлы Қарарына тийкар өзгерислер киритилген)*

Уставлық қорында (уставлық капиталында) мәмлекеттиң үлеси болған жәмийетти сапластырыуда, сапластырыу комиссиясы тайынланады хәм оның қурамына мәмлекетлик мүлкти басқарыушы уйымның ўәкили киргизиледи.

Жәмийетти сапластырыу тәртиби нызам хужжетлери менен белгиленеди. *(ҚР ЖК 25.04.2009-ж. 240/III-санлы Қарарына тийкар өзгерислер киритилген)*